

POVÍDKY OD MARKÉTY LUKÁŠKOVÉ

Díky našim chytrým službám ušetříte i 15 minut týdně.
Užijte si je naplno! Začtete se a vyrazte do světa fantazie.

15 LET
VÁM
ŠETŘÍME
ČAS

Obsah

Zázračné ráno	3
Prázdniny	12
Koníček	21
Analogový život	30
Pan magistr	39

Zázračné ráno

V žertu často opakovala, že musela už při narození nabrat půlhodinové zpoždění, a to se jí za celých následujících třicet let nepodařilo dohnat. „Akademická čtvrt hodinka“ a „better late than ugly“ byly další její časté průpovídky, kterými se snažila rádoby vtipně omlouvat fakt, že nikdy nikam nedorazí včas. Přitom vlastně nechápala proč. Vždy se snažila svůj den pečlivě naplánovat, vypočítala si, kolik jí zabere, než se vykope z domu, jak dlouho pojedete na místo určení, a dokonce už se během let naučila započítávat i desetiminutovou rezervu na parkování a další pětiminutovou rezervu na cestu od auta tam, kde měla v určený čas být. Ale nikdy to nevyšlo, vždy se objevila nějaká nečekaná okolnost, která celý pečlivě poskládaný rozvrh rozklížila.

Třeba jednou, spěchala na schůzku, venku bylo asi 40 stupňů, a tak se rozhodla, že psovi napustí studenou vodu do lavoru a dá mu ho na terasu, aby se mohl ochladit. Bude na schůzce včas, a ještě s triumfálním pocitem paničky roku. V momentě, kdy chtěla lavor plný vody položit na dlaždice, vyklouzl jí z ruky, dopadnul na zem a voda z něj jí vyšplouchla přímo do obličeje. Pracně nanesený make-up pryč, vlasy potřebovaly znovu vyfoukat. Na schůzku dorazila opožděná o „akademickou čtvrt hodinku“ a vzteklá, že to zase nevyšlo.

Bylo to jako nějaké prokletí. Když už vyjížděla z domova s dostatečným předstihem, na magistrále byla nehoda. Když už dojela na místo včas,

snažila se zaparkovat 20 minut. Jak to, sakra, dělají lidé, kteří jsou všude včas? Věnují celý den jen snaze dostavit se ve správný čas na jednu schůzku? Nocují před tím podnikem? Vyrážejí v šest ráno, aby tam v deset určitě byli? Potřebovala dohnat tu půlhodinu, kterou nemohla dohnat už třicet let, a přemýšlela, kde ji má vzít. A tak se dokonce snížila k tomu, čím sama pohrdala. Začala si vyhledávat lifestylové články, které čtenáře poučovaly, většinou v několika očíslovaných bodech, jak to udělat, aby jejich život byl lepší a kvalitnější. Článků na téma time managementu našla tolik, že by potřebovala ve svém životě toho nejlepšího time managera, který by jí našel dostatek času na to, aby si je mohla prostudovat.

Rady byly všelijaké. Dozvěděla se, že „nemít čas“ je vlastně výmluva, že pokud člověk doopravdy chce, najde si čas na cokoli, co se mu zámane. Pohrdavě si odfrkla. Jde prý jen o to, ujasnit si priority. Její priority byly přitom jasně dané – chce na schůzky přijít namalovaná, upravená, vyklidněná. Chce udělat dojem. Nechce dávat najevo slabost. Nechce na ně dobíhat s mokrou hlavou, malovat se v tramvaji a na WC následně zjistit, že tričko si oblékla naruby, nechala doma zapnutý kávovar, pravděpodobně nezamkla dveře a zapomněla si nabíječku na mobil. Neuměla jednat ve stresu a v rychlosti. Jak si tedy „najít“ čas ve dni, který je většinou od rána do večera jasně vymezený časy meetingů, telefonátů a dojezdových vzdáleností mezi jednotlivými částmi města? Odpověď byla nasnadě, ale pořád ji tak nějak nechtěla vidět. Vstávat dřív. Tohle bolestivé zjištění ji tak vyvedlo z míry, že dva následující dny se sama od sebe vzbudila v pět ráno a přemýšlela o tom, jestli se ještě někdy v životě doopravdy vyspí. Byl to mimochodem jeden z důvodů, proč doted ani neuvažovala o dětech. Měla pocit, že partnera by si bez problémů našla, koneckonců, protože věnovala dostatek času svému zevnějšku, neměla o nápadníky nouzi. Ale cokoli jiného, hlubšího odmítala. Neměla na to čas. Všechny její kamarádky měly děti a ona pořád jen poslouchala historky o tom, kolikrát se v noci budí, kolik hodin v kuse nechají své rodiče vyspat (málo) a jak se vlastně spánek stane

hlavním tématem života každého rodiče na několik let. Jak ti lidé zvládají krom péče o děti ještě „normální život“, když v noci spí třeba čtyři hodiny a nemají kdy ten deficit dohnat? Láteření nad spánkovým deficitem navíc vždycky uzavřeli konstatováním, že jim to za to stojí. Pořád dokola ty stejné řeči, důležitá je rodina, zdraví, všechno ostatní počká. Nepočká, když musíte platit hypotéku v centru v jednom člověku a chcete získávat ty nejlepší klienty.

To pondělní odpoledne popřela svoji osobnost a vydala se do knihkupectví. Zabrousila k regálům, které byly určené pro ne-beletrii. Knihy se dnes vydávají naprosto o všem, od návodu na chov andulek přes desatero umění meditovat, po kuchařky úzce zaměřené na jednu plodinu, třeba patison, což jí připadalo fascinující, protože doted' ani nevěděla, že patison existuje, natož že se dá vymyslet 87 receptů s ním. Popošla k regálu s knihami o osobním rozvoji. Tenhle regál je určen lidem, kteří jsou ztraceni ve svých životech. Jak zvládat úzkosti. Jak najít ideálního partnera. Jak vychovávat děti. Jak najít ideální práci. Rozhlédla se okolo sebe. Všude okolo ní jistojistě stáli samí životní ztroskotanci, kteří si myslí, že jim útlá knížečka za 499 korun poskytne spolehlivý návod na život. Povzdechla si, protože ten den byla jedním z nich. Očima se zastavila na dvou titulech: Zázračné ráno a Klub ranních vítězů - tajemství radostného, bohatého a tvořivého života. Vzala ty knihy do ruky a měla dojem, že pokud je otevře, podepíše vstup do nějaké sekty. Sekty lidí, kteří jsou vzhůru v době, kdy každý normální člověk ještě spí. Je tu svět, který existuje dvě hodiny, aniž by o tom ona nebo kdokoliv, koho znala (kromě rodičů dětí), věděl.

Přemýšlela, jak ten ranní svět asi vypadá. Je plný lidí, kteří chtějí před snídaní uběhnout 10 kilometrů, upéct si domácí granolu, meditovat, uklidit, vyprat pračku prádla, odpovědět na maily, a tím pádem mít v deset dopoledne pocitově čtyři hodiny odpoledne. Určitě jsou to lidé, kteří dokážou stihnout opravdu všechno. Potřebuje k tomu přečíst tyto knihy? Pípnul jí mail. Zítra jí přibyla další schůzka, zase to vypadá, že

bude mít celý den plný. Kdyby ji aspoň ta práce tak moc nebavila, ale ona to miluje. Čapla obě knihy a u pokladny nahlas polkla, když za ně platila celkem 900 korun.

To, co bude muset udělat jako první, jí bylo jasné, aniž by jednu nebo druhou musela otevřít. Bude muset chodit spát dřív. Aby vstala v pět a spala svých obvyklých 7 hodin, musí usnout v 10. Mimochodem, i o tom, jak správně spát, vycházejí knihy, kolegyně jí nedávno básnila o cirkadiánních rytmech, a publikaci Proč spíme (no proč asi) a o tom, jak to lidem mění životy. Pokud je někdo tak hloupý, že netuší, že v noci se spí, a tohle zjištění mu mění život, dobře mu tak, že za tuhle knížku dá pětikilo. Rozhodla se, že si nebude na začátek klást vysoké cíle, prostě se pokusí jít spát dřív, beztak hodinu před spaním leží v posteli a projíždí sociální sítě, což ji následně nutí kupovat si blbosti a rozčilovat se nad tím, kdo všechno se v dnešní době může živit jako influencer. I když ji influenceři štvou, sleduje je, hlavně ty, kteří ji motivují k tomu, aby toho v životě zvládla víc. Aby vypadala skvěle, měla skvělou práci, hezký byt, spoustu kamarádů, bohatý společenský život... mimochodem, co teď bude dělat se svým společenským životem, když musí chodit spát v deset? To si bude muset ještě pořádně promyslet.

Naaranžovala si svoje dvě nové knihy do hezkého zátiší s hrnkem kávy, kouskem chlupaté deky a diářem a celé to sdílela na Instagramu s popiskem o tom, že je odhodlaná začít nový život. Lidi v komentářích její odhodlání obdivovali, protože vstávání v 5 všichni považovali za ekvivalent pomalého páchání sebevraždy. Ale ona už byla rozhodnuta. Knížky doma odložila na poličku, nařídila si budík na mobilu pro jistotu ještě před večerí a pak si sepsala seznam toho, co a jak stihne, než bude muset ráno vyrazit z domu. Mimochodem, vyrazí o 20 minut dřív, než by obvykle vyrazila a bude všude včas. Ve 21.45 si lehla do postele, venku se setmělo teprve před chvílí, obvykle v tuhle hodinu pouští seriál nebo scrolluje Instagram. Byla celá natěšená na ten nový život, který ji od zítřka čeká. Chvíli si ještě pročítala komentáře pod svým postem:

„Neblázni a spi, dokud nemáš děti“ „„Kamarádka vstává ve 4 a nemůže si to vynachválit“ a „Třeba pak konečně někam přijdeš včas! :D“

Ten poslední komentář ji naštval a zároveň v ní vyvolal ten pocit: jen počkej, já všem ukážu. Bylo 21.55 a odložila mobil na noční stolek. Otočila se na bok a zavřela oči. Hodiny na zdi tikaly. Venku jezdila auta. Někde daleko houkala sanitka, u sousedů na balkově štěkal pes. Její fenka oddychovala v pelechu, ale občas se nedůvěřivě došla přesvědčit, že se fakt už jde spát. Sousedka za zdí si zase pouštěla soundtrack z filmu Rocketman a měla pocit, že je ženskou verzí Eltona Johna. Tohle všechno obvykle slýchala, když se ještě zdaleka nechystala spát. Koukla na mobil. Bylo 22.20. Sakra, to už je jen 6 hodin a 40 minut spánku. Sumírovala si v hlavě, co všechno chce ráno stihnout, zvládne i jeden cyklus pračky, to je vážně skvělý. Veřejně by to nepřiznala, ale tahle sekta asi bude mít něco do sebe. Bylo 22.40. Neměla by si přeci jen přečíst aspoň kapitolu z jedné knihy? Ne, beztak se tam nedozví nic jiného, než že se musí vstát v pět, aby to celé fungovalo. Vlastně je fakt divné, že o tom vycházejí celé knihy. Bylo 23.00. No nevadí, tak se první noc vyspí trochu míň a dožene to ty následující. Nebo si zdřímne po obědě, ale na to asi nebude mít prostor. Když se naposledy dívala na hodiny, bylo 23.45. Čas, ve který obvykle chodila spát před touhle velkou revolucí.

První zazvonění budíku si nepamatuje. Podruhé, tedy v 5.10, ji donutil otevřít oči a vypnout ho. Otočila se k mobilu zády, jako kdyby mohl za to, že si ho na buzení sama takhle nastavila, a chtěla zavřít oči a spát. Ale někde vzadu v hlavě jí znělo, že to udělat nesmí, vždyť na Instagramu sdílela, že vstává v 5. Naplánovala si toho tolik. Musí začít dnes. Vstala a poslepu šla do koupelny, na svůj odraz v zrcadle se raději ani nedívala. Opláchla si obličej ledovou vodou a šla zapnout kávovar. Venku bylo šero a v domě ticho. Posadila se na postel a snažila se uvést svůj mozek do provozu. Někde měla napsaný seznam toho, co chce před odchodem stihnout. Zázračné ráno! Naházela věci do pračky a rozložila si na zem podložku na jógu. Protáhne se tak, jak to viděla včera před spaním

na sítích, dá si kafe, vyndá pračku, a pak si v klidu umyje hlavu a bude mít dost času na make-up a výběr oblečení. Byl před ní důležitý den, měla se setkat s jedním z nejúspěšnějších českých zpěváků a přesvědčit ho, aby přešel k ní, do její agentury, a nechal se od ní zastuovat. Musela vypadat skvěle, mladě, moderně, flexibilně, připraveně. Flexibilní bude teda rozhodně, blesko jí hlavou, když si podle návodu snažila položit špičky chodidel za hlavu. Bylo 5.30. Připadala si trochu jako blázen. Ruplo jí v zádech, což ji vyděsilo, a nohy vrátila zpátky. Ležela na zádech a zírala do stropu. Kávovar hučel, už byl zjevně nahřátý, jen si na malinkou chvilku zavře oči a pak se zvedne pro to kafe. Proč jí nešlo takhle snadno zůstat v klidu i včera večer?

Otevřela oči. Venku byl hluk. Sousedovic pes štěkal. Ten její jí olizoval tvář. Chvilí zmateně zírala na strop a snažila se ujasnit si, co se děje a co dělá. V momentě, kdy jí to celé docvaklo, měla pocit, že jí v hrudníku vybuchla bomba. Vylítla z podložky a podívala se na hodiny. Bylo osm. Na schůzce měla být v půl deváté. Neměla čas ani nadávat. Vběhla do koupelny, vlasy dala do culíku, na kruhy pod očima napatlala korektor, hodila na sebe první oblečení, co jí ve skříni padlo pod ruku, popadla kabelku, zabouchla dveře a běžela do auta. Nezamkla, kávovar nevypnula, pračku neotevřela. Na křižovatkách si malovala oči řasenkou a modlila se, aby zpěvákovi připadal celý tenhle styling dostatečně fresh. Na schůzku dorazila jen s pětiminutovým zpožděním. Zázračné ráno, jaké už dlouho nezažila.

Po pár dnech se jí začalo dařit o něco líp. Sice pořád neuměla usnout tak, jak by potřebovala, ale ranní budíčky bolely čím dál míň. Spánkový deficit narůstal, ale byla ohromená z toho, co se dá za ty dvě hodiny navíc poránu stihnout. Doma měla najednou pořád uklizeno, zvládla si připravit všechno do kabelky, vyřídít maily a po pár dnech dokonce i jít si zaběhat. Únavu řešila kafem, redbullem, cigaretami. Zpěvák k ní po pár dnech rozhodování skutečně přešel, to byl samozřejmě důvod k oslavě. Tak holt nepůjde spát včas, dospí to o víkendu. To si slibovala

už tři týdny. Občas měla dojem, že tělo ji moc neposlouchá, ale je přece mladá, tak vydrží. Rodiče malých dětí to vydrží i několik let. Napsala kamarádce a sešly se v osm večer v oblíbené vinárně. Chtěla si dát jednu dvě skleničky jen tak symbolicky, ale kamarádka měla čerstvé trápení s tchyní a bylo třeba to probrat. Dorazila domů o půlnoci po dvou společně vypitých lahvích. Budík ráno byl neúprosný. Naštěstí už byl pátek a před ní vyhlídka víkendu, kdy se konečně pořádně dospí, a pak od pondělka už začne naostro, zalehne večer nejpozději v deset a rozhodně nebude pít.

Ale pondělí ráno nebylo zázračné. Únavu nashromážděnou za poslední dva týdny se jí nepodařilo setřást, spíš naopak; probudila se a měla pocit, že jí někdo naložil na hrudník sotkilové závaží. Vstala, a skoro okamžitě se jí podlomily nohy. Necítila se dobře, asi měla horečku. Mrkla na hodiny, bylo 5.15. Tenhle den má opět nacpaný od rána do večera, večer je navíc koncert onoho zpěváka, co ho nově zastupuje, tam musí být. A taky se musí pochlubit na Instagram s tím, že už tři týdny prožívá zázrak. Hodila do sebe dva paraleny a šla do sprchy. Vyleží to o víkendu.

Den byl šílený, ale všechno stihla a všude byla včas. Přes den jí párkrát volal táta, vždycky to vytípla, ozve se mu později. Hlavně, aby se večer povedl ten koncert, bude tam poprvé v roli agentky, všechno musí skvěle klapnout. „Nesla bys se mnou na houby? Uz prej rostou,“ pípala jí smska od táty. Tak proto jí pětkrát volal? Proboha. „Nemam vubec cas, ozvu se,“ odpověděla mu. Paraleny po snídani byly nutnost. Odpoledne se jí přitížilo, vzala si další paralen, vlastně dva, potřebuje tu horečku srazit rychle. Na Instagramu sdílela, co všechno už od 5 ráno stihla. Měla snad nejvíc lajků, co si pamatuje. Na místě koncertu byla s půlhodinovým předstihem, upravila si make-up a osušila si orosené čelo, kvůli těm pitomým paralenům se potila jak šílená. „Je ti dobře? Jsi nějaká pobledlá,“ řekl jí na přivítanou její nový svěřenec. „No jasně, jen toho mám hodně, ale úplně v pohodě,“ usmála se na něj a cítila, jak jí buší srdce. Lidi se hrnuli do sálu, je vyprodáno, vypadá to na skvělý úspěch -

už měla v mailu deset žádostí o booking na další termíny. Obsluha ve VIP prostoru jí strčila do ruky skleničku prosecca. Neměla na alkohol chuť a cítila, jak jí znovu stoupá teplota. Vyřešila to trochu šibalsky, zapila proseccem další dva paraleny. Kdyžtak to dospí už zítra a holt nebude mít jedno ráno tak zázračné. V sále zhasla světla a lidi začali křičet a tleskat. Bylo narváno a trochu nedýchatelno. V kapse jí zavrňel mobil, táta: „O vikendu bys snad mohla, ne?“ „Jo,“ naklikala rychle a mobil schovala. Napětí v sále vrcholilo a konečně se hlavní hvězda večera zjevila na pódiu. Pyšně si pohladila visačku na krku, která ji oddělovala od běžného návštěvníka, a na rameno jí zatukal jeden z VIP hostů. „Skvělá práce,“ pozvednul skleničku a ťukli si. Napila se. Spustil se první song a lidi v sále začali poskakovat do rytmu. Trochu se jí zatočila hlava, asi to prosecco. Paralen už začínal zabírat, zase se začala potit, ale tentokrát se jí moc neulevilo. Hudba duněla, světla blikala, lidé pískali a tleskali a ji najednou přestaly poslouchat nohy.

Probudilo ji pípání. Tentokrát to ale nebyl budík. Nebylo 5 ráno. Rozhlédla se okolo sebe, všude bylo podivně bílo. Když otočila hlavu, bodlo ji v ní takovým způsobem, že vyjekla nahlas. Co je, sakra, to pípání? Rozhlídla se okolo sebe, tenhle pokoj rozhodně není její a proč sakra nemůže hýbat rukama? „Dobrý den, tak už jste vzhůru, to je dost,“ ozvalo se od dveří. S vypětím všech sil se podívala, kdo to mluví. Zdravotní sestra? „Kde to jsem?“ „V nemocnici, přivezla vás rychlá včera v noci.“ „Cože?“ „Zkolabovala jste na koncertě, zavolám pana doktora, aby vám řekl víc.“ Zmateně se zahleděla do stropu a došlo jí, že potřebuje mobil. „Kde mám mobil?“ vypravila ze sebe a místo sestry se ozval jiný hlas. „Asi ho budete mít v šuplíku.“ Otočila se. Vedle ní na posteli ležela starší žena. Měla přátelský výraz a na tváři povzbudivý úsměv. Zašátrala po své levé straně, nahmatala šuplík a opravdu našla mobil. Zmeškané hovory, zprávy. Nejvíc od táty. Vzdychnula. Do pokoje vešel muž v bílém plášti. „Tak vítejte zpět!“ zahlaholil a přistoupil k její posteli. „Co se mi stalo?“ „Totální vyčerpání organismu spolu s předávkováním paralem.“ „Cože?“ „Kolik těch tabletek jste si vzala za den?“ „No, dvě asi tak

šestkrát za den.“ „To je 12 tabletek. Maximum za den je 8. Když k tomu přidáme dehydrataci a vyčerpání, průšvih je na světě. Budte ráda, že to vaše játra přežila jakžtakž bez poškození.“ Hrklo v ní. Játra? Vždyť jí je 30. „Proč jste si neodpočinula, když vám nebylo dobře?“ „Neměla jsem čas,“ odpověděla upřímně. „Čas máme na to, na co si ho uděláme. Jsou důležitější věci, než práce, vidíte, paní Jeřábková,“ obrátil se doktor na její sousedku. „No jeje,“ kývla a zas se bezelstně usmála. „Máme někomu zavolat?“ „Tátovi,“ hlesla a nadiktovala jeho číslo. Pak usnula.

Za noc se několikrát vzbudila a pak ji definitivně probrali v pět ráno sestry, když rozsvítily ostré světlo a šly přestlat postele. Jedna z nich ji pak na posteli otočila, píchla jí něco do zadku a pak jí vzala krev. Tomu se říká zázračné ráno. Zase usnula a probudil ji tátův hlas. „Cos blbla prosímtě,“ byla spíš řečnická otázka, ale i tak mu odpověděla. „Chtěla jsem všechno stíhat, no. Nechodit pozdě a mít dobrý kšefty.“ „A napadlo tě, že si hlavně musíš udělat čas sama na sebe?“ Ale vždyť vstávala v pět, cvičila. „Jsem unavená, budu ještě spát.“

Ze spánku ji probral tlumený rozhovor u postele její sousedky. Přidalo se k němu i vzlykání. „Doktor říkal, že moc času nemá. Že to bude tak maximálně rok.“ Zase usnula a upadla do mlhavých snů.

Po dvou dnech se probudila a cítila se o dost lépe. Podívala se na postel vedle sebe. Veselá sousedka už tam neležela, pustili ji domů za rodinou. Zírala přes okno ven do nemocničního parku a v duchu si nadávala. Instagram neviděla bůhvíkolik dní, neví ani, kolikátého je, jak dlouho tu leží... a žije. Očividně to jde. Vyhrabala mobil z šuplíku. „Pujdem na ty houby?“ a odpověď pípla vzápětí: „Ale vis, ze na ne rad vyrazim za rozedneni! :)“ „Vim, bude to zazracny rano.“

Prázdniny

„Mami, prosím tě, pohlídala bys mi Toníka? Asi za hodinu bych ti ho předala, jo a šlo by, že bys došla k hlavní, abych k vám nemusela zajíždět. Nebudu to stíhat.“ Protože byla Jana zvyklá vždycky všem vyjít vstříc, nezarazilo ji, že její Monika už se vlastně ani doopravdy neptá a automaticky počítá s tím, že Jana Toníka pohlídá. Vždyť je to přece její dcera, každá máma udělá pro dítě cokoli, ostatně Monika taky pak nejde někam za zábavou, ale do práce a to dělá de facto hlavně pro svoje dítě.

Když jí ho Monika na hlavní předávala, rychle jí vysvětlila, že by bylo nejlepší, aby u nich Toník rovnou přespal, a jestli by ho pak táta rovnou ráno mohl hodit do školky? Jasně, že jo, už se nezdržuj a jed', vyhrkla Jana a po cestě s Toníkem posbírali pár kaštanů, budou vyrábět zvířátka a ona upeče švestkovej koláč. Když strčila koláč do trouby a sedla si k němu, aby mu pomohla udělat z párátek nožičky, dorazil domů Pavel. Ve dveřích do kuchyně se zarazil, téměř neznatelně, ale Jana to na něm samozřejmě viděla i periferně, takovou superschopnost člověk získá dlouhodobým tréninkem po 40 letech manželství. „Ahoj Toníku!“ vyhrknul podivně hlasitě a překotně. Dal Janě pusku do vlasů a nahlédl do trouby. „Co to ta babička peče?“ „Koláč,“ oznámil triumfálně Toník, který se zrovna snažil o to, aby mu žirafa z kaštanů stála na pouhých třech nožičkách. „No tak to je báječný! Hele, myslím, že máme v obýváku ve stolku nějaký nový časopisy s autama, nechceš se na to jít

podívat?“ „Jooo!“ vykřikl Toník a vyběhnul do vedlejší místnosti.

Pavel se posadil ke stolu. „Bude tu přespávat?“ „Jo, ráno ho odvezeme do školky.“ „Dobře.“ „Je to problém?“ „Ne. Jen si říkám, jestli to není nějak moc často.“ „Jakože ho tady nechceš?“ „Ale no tak, víš moc dobře, že ano. Jen by si na to neměla Monika zvykat, že ho sem odloží, kdykoliv se jí zachce. Taky máme vlastní životy.“ Jana jen potichu kývala. Pavel byl citlivý na to, když mu někdo zasahoval do jeho programu. „Víš, žeš mi slíbila, že dneska doděláme ty švestky...“ „No jasně, vždyť s tím počítám, až večer Toník usne, tak si na to sednem, to bude za dvě hodiny hotový.

Jenže Toníkovi se nechtělo spát. Ještě v deset večer lítal po domě a honil se s kočkou. Janě už z něj trochu třeštila hlava a Pavel jen polykal výčitky. Nakonec se odebral spát jako první a Jana se rozhodla, že bude na Toníka alespoň trochu přísnější. „Kočička už taky nemůže, Toníku, taky chce spinkat, všichni už spinkaj, i děda!“ Nezabralo to. Trvalo to ještě dvě hodiny, tři pohádky a čtyři žádosti o návštěvu toalety, než Toník začal spokojeně oddychovat. Jana si vzala baterku a rukavice a do dvou do rána loupala ve stodole švestky. Bez topení. Kdyby zapla kotel, hučelo by to a všichni by byli zase vzhůru. Pokud z tohohle nebude mít chřipku, tak už nikdy z ničeho. Jestli je nemocná, nebo ne, na to nějak neměla druhý den čas myslet. Vstávali v 7, aby byli v 8 s Toníkem ve školce. Po tom musela veměstě vyzvednout peřiny z čistírny, slíbila sousedce, která už nemůžena nohy, že jí je přiveze. Chystala se taky jít stoupnout si do fronty na předprodej vstupenek do divadla, které Pavel miluje, chystala mu to chystala mu to jako překvapení k narozeninám. Ve frontě si uvědomila, že už pár dní nic neví o své druhé dceři Kátě, a tak vytočila její číslo a strávila hodinu ve snaze nemluvit moc nahlas, aby ostatní okolostojící neznali každý detail z jejího a Katčina života.

Katka jí dělala starosti. Studovala na vysoké škole už sedm let, různě přerušovala a odkládala a taky byla rok v zahraničí. Pavel to vůbec nemohl poslouchat, Katka se podle něj flákala. Jana to samozřejmě takhle přísně neviděla. Snažila se mít pro Katku pochopení, a jak mohla, vycházela jí vstříc. Několikrát jí půjčila peníze, to samozřejmě Pavel nesměl vědět. Jednou jí dokonce kupovala online jízdenku, protože neměla na účtě ani 150 korun, a to, že jí Katka jen prozvání a Jana jí volá zpátky, aby dcera neplatila útratu, to už byla letitá samozřejmost.

„Mami, budu od tebe něco potřebovat.“ Jana se zhluboka nadechla a doufala, že to tentokrát bude mít méně nul, než minule, protože úspory nebyly velké a do společného účtu s Pavlem sahat nemůže. „Potřebovala bych si půjčit peníze, jako víc, v bance, ale mně je nepůjčí. Co kdybych si ten úvěr vzala na tebe?“ V Janě hrklo. „Jsi v nějakým průšvihů?“ „Ne, vůbec ne, chceme s kamarádama rozjet vlastní tatérské studio a už máme prostor, bude to potřebovat rekonstrukci. Chceme se na to složit, jsme tři, každá by dala asi 150 tisíc.“ „Mám si pro tebe v bance půjčit 150 tisíc?“ Teď to Jana řekla hodně nahlas, lidi ve frontě na vstupenky do divadla tak měli jedno úvodní představení zdarma. „Mamísku, já vím, že to zní šíleně, ale jsem si jistá, že to bude naprostá pecka, a není tam co pokazit. Ty dva kámoši jsou skvělí tatéři a já zas umím sociální sítě tak, aby to mělo zásah. Nabíráme nové klienty jak nic a pak ti to všechno splatím!“ Janu fascinovaly dvě věci – jak naivně její dávno dospělá dcera smýšlela o světě a jak moc mimo ona ve svých 60 letech je, když neví, co znamená zásah na sociálních sítích. „A co škola?“ Zbytečná otázka. „Víš, že to stejně nikam nevede.“ „A co táta?“ „Tomu to řeknem, až to bude rozjetý a úspěšný!“ Jana vzdychla. Neuměla říkat ne. A už vůbec ne vlastní dceři. „Dobře, tak až v pátek přijedeš, půjdeme na kafe a vyřešíme to.“ Katka začala do telefonu vriskat radostí. „Jsi nejlepší na světě!“ Pavel si to nejspíš myslet nebude. Byla ze svého slibu Katce nervózní a úplně jí to zkazilo radost z ukořistěných vstupenek. Dokonce doprostřed druhé řady.

Cestou od autobusu domů mījela lavičku, která stála osamoceně u památné lípy v jejich obci snad od počátku věků. Seděla na ní ona. Žena, které v jejich městečku neřekl nikdo jinak, než Popelka. Jana vlastně ani neznala původ té přezdívky a ani se s dotyčnou nikdy nebavila. Slyšela o ní opravdu hodně různorodých a bizarních historek a nebyla si pořádně jistá, co z toho je pravda. Popelka bydlela sama v pěkném domě na kraji obce, pracovala z domova, někdo tvrdil, že žije z peněz svého zesnulého muže, někdo vyprávěl naprosto pravdivý příběh o tom, že si vydělává jako společnice, že se u ní doma střídají mladí muži, že zdělila peníze po rodičích, že jí zemřela dcera, že je lesbička, a dokonce i to, že má na zahradě pohřbenou svou milovanou kočku, kterou pojmenovala právě po zesulé dceři. Jana nad tím vším vždycky mávala rukou. Měla dojem, že každá menší obec má takovou svoji Popelku, někoho, do koho si lidi projektují své nenaplněné sny, koho si neumějí zařadit do škatulky a vyvolává v nich zvědavost a možná i trochu závist tím, že je prostě jiný. V Janě to vyvolávalo mírný neklid a vlastně se Popelky trochu iracionálně bála. Možná se spíš bála toho, že by jí připadala nudná.

Dumala nad tím vším tak intenzivně, že si nevšimla končícího obrubníku a vykročila nohou do prázdného prostoru. Ztratila rovnováhu, spadla na zem a odřela si koleno. Sama pro sebe si nadávala a najednou si všimla, že nad ní Popelka stojí. „Jste v pořádku? Není vám nic? Můžete vstát?“ Kývla a začala se neohrabaně zvedat na nohy. Vypadalo to, že pád odneslo jen koleno a kalhoty, kosti to zvládly. V jejím věku už to taky není úplná samozřejmost. Její kamarádka si zlomila nohu po šedesátce a rekonvalescence pak trvá mnohem déle, než třeba o třicet let dřív. Stály teď s Popelkou tváří v tvář. Jana si nikdy nevšimla, jak je ta žena krásná. Tím víc chápala, proč se o ní vykládalo tolik nesmyslů. Byla tak o 10 let mladší než Jana, nestyděla se za to, že má šediny, naopak, nechala si vlasy narůst až do pasu a vypadala, jako by měla na hlavě stříbrný závoj. Na nose měla trochu pih a oči byly tmavozelené. Takovou barvu Jana ještě nikdy neviděla. Popelka měla dlouhé nehty, takové, po jakých Jana vždycky toužila, ale nikdy nesebrala odvahu je

nosit, vždyť by jí překážely v práci na zahradě nebo v běžném životě vůbec a Pavlovi se to taky nelíbilo.

„Nechcete se chvilku posadit? Mám nějaký vlhčený ubrousky, aspoň si otřete to koleno,“ řekla Popelka s úsměvem a Jana jen kývla. Posadily se na lavičku a Popelka vytáhla z mahagonové kabelky balíček kapesníků. „Děkuju,“ mumlala Jana a přejížděla rukou po roztržených kalhotách. Tyhle měla ráda. „Kdybyste chtěla, můžu vám to spravit. Umím vyrobit takovou záplatu, že to nikdo nepozná,“ řekla Popelka a Jana na ni fascinovaně hleděla. Tohle že je nějaká bývalá prostitutka nebo co se to po městě nese? „Jste moc hodná, děkuju.“ A pak bylo ticho. Zvláštní ale bylo to, že to ticho nebylo nepříjemné. Byl to ten typ ticha, které spolu sdílejí blízcí lidé a je jim v něm dobře. Obě seděly a dívaly se okolo sebe, před nimi byly místní potraviny. Zrovna z nich vylezly dvě starší sousedky zespoda ze vsi, a jakmile tuhle nepravděpodobnou dvojici spatřily na lavičce, začaly si něco špitat. „Jak jsou nenápadný, vidíte,“ řekla Popelka pobaveně. Jana kývla a uvědomila si, že se vůbec nepředstavila. „Já jsem vám ani neřekla, jak se jmenuju. Jana.“ „Těší mě, Marie.“ Podaly si ruku. A zase bylo ticho.

„Co vlastně takhle přes den děláte?“ Jana si dodala veškerou kuráž, aby se na tohle zeptala. „Tak, sedím, dneska mám prázdniny.“ „Prázdniny?“ „Ano, zjistila jsem, že mi to vyhovuje tak, že třeba dva dny pracuju intenzivněji a pak si dám den úplného volna, dělám věci jen pro sebe a ráda si sednu na lavičku, když je takhle hezky. To víte, vitamín D v našem věku je potřeba víc než dřív,“ zasmála se. „A když nemáte... prázdniny, co děláte?“ Janu štválo, že si připadala dotěrně. „Myslíte, jestli jsem černá vdova, bohatá dědička, nebo stará prostitutka, jak se tu o mně vykládá?“ Zase se smála. Nebyl v tom slyšet ani kousek zášti. „Je to vlastně docela nudná věc – učím jazyky online a dělám překladatelku. Můj táta byl Francouz a máma byla z dědovy strany napůl Italka. Mluvím od malička plynne oběma jazyky a vlastně jsem se jimi vždycky i živila. To je skandální odhalení, vidíte.“ Jana se úlevně zasmála. „Pak

mi ale vysvětlíte, kde se vzaly všechny ty drby..." Popelka se najednou zvedla. „Ráda, ale co někdy jindy? Zamluvila jsem si masáž ve městě, tak abych nepřišla pozdě.“ Vytáhla z kapsy vizitku. „Napište mi smsku a zajdem na kafe. A klidně přineste ty dřavý kalhoty.“ A odkráčela. Jana se za ní dívala, zezadu vypadala neuvěřitelně mladistvě. Nebýt šedivé hřívy, tipla by jí klidně 25 let.

Zbytek cesty přemýšlela nad prázdninami. Připadalo jí úplně absurdní, a jako ze scifi románu, že si někdo prostě určí, že bude mít den volna, jen pro sebe. Nojo, jenže ona je očividně sama, nemusí se starat o muže, o děti, o vnuka. Podívala se na vizitku, kterou celou dobu držela v ruce: MARIE POPELKOVÁ, PŘEKLADATELKA a pak mailová adresa a web. Telefonní číslo si Jana uložila do mobilu. Doma si vzpomněla na svůj slib Kátě. Trochu se jí z toho zhoupnul žaludek; za 40 let, co jsou s Pavlem spolu, nedělala nic za jeho zády. Schovala vstupenky do divadla a začala chystat slavnostní večeři. Řekla si, že upeče dvoupatrový dort, udělá chlebíčky a marcipánové medvídky pro děti. Má dorazit i Monika s Petrem a Toníkem a taky Pavlova sestra s vnuky – dvojčaty. Jana chce, aby bylo všechno perfektní a všichni byli spokojeni.

Po čtyřech hodinách v kuchyni byla hotová. Doslova. Nadávala si, že si na sebe vždycky něco takového vymyslí, že má sice všechno připravené, ale ona sama je zpocená a nenamalovaná a teď už to nestihne dohnat. Co se dá dělat, hlavně že nic nebude chybět.

Zatímco Pavel byl doma tak akorát, na ostatní se čekalo. Monika s Petrem ani nezavolali, že budou mít zpoždění, Pavlova sestra Milena volala, a přes křičící dvojčata jí skoro nebylo rozumět. Když se konečně všichni posadili ke stolu a Pavel načal dort, Monika oznámila, že nemůže jíst lepek a vlastně se rozhodli, že Toník ho taky jíst nebude, a z Mileny vypadlo, že dvojčata mají od rodičů zakázáno jíst cukr. Petr začal vykládat o tom, že poslední dobou nejí maso, a tudíž si asi nedá chlebíčky, a Toník byl tak vzteklý, že si nemůže dát dort, že dostal hysterický záchvat

a válel se po zemi asi půlhodiny v křeči, než ho jeho rodiče uklidnili.

To, že Pavel dostal vstupenky na představení, co si dlouho přál, se tak nějak ztratilo v řevu, a zmatku a pobíhání. Jana se celou dobu snažila, aby všichni měli všechno, odbíhala ke sporáku vařit kafe, čaje, odnášela talířky, vymýšlela různé bezlepkové a nesladké varianty všeho, a až když všichni konečně vypadli, sedla si na gauč. Měla propocenou halenku a bolely ji nohy. Pavel spal v křesle a vstupenky ležely na stole, bylo na nich mokré kolečko od kafe. Vzala do ruky mobil. „Kdy zajdem na tu kavu?“ „Co pozitri, budu mit zas prazdniny :-)" „Plati! Ve dve na namesti Pod Kastanem.“

Vezme si na to odpoledne půlden volna. Dovolenu si obvykle brala, jen když měli někam cestovat nebo když u nich Toník byl v létě, nevybavila si, že by si někdy brala volno čistě jen pro sebe. Má z toho mít špatné svědomí?

O dva dny později jí Pavel volal do práce. „Prosim tě, mohla bys se mnou zajet v půl druhý do servisu? Že bych tam vyzved druhý auto a pak jsme jeli každej svým domu?“ „Jasně, nějak si to zařídím,“ vzdychla. „Mohly bychom az ve tři?“ naklikala Popelce smsku. „Ja tam budu ve dve, vezmu si knizku :-)"

Když s Pavlem vyzvedli auto, řekla mu, že nejede domů ani zpátky do práce, že si vzala na odpoledne volno a jde na kafe. Vypadal, že nevěří tomu, co slyšel. „Dovolenu? Proč? Kvůli kafi? S kým?“ „S Popelkou.“ „Tou... tamtou?“ „Jo.“

Když dorazila, Popelka byla pohroužená do knihy s pestrobarevnou obálkou. Jana na chvíli zapřemýšlela, kdy naposled si přečetla nějakou knihu. „Co tě zdrželo?“ „Manžel potřeboval odvézt do servisu.“ „Škoda, já myslela, že řekneš, že byla třeba na manikúře, to bych ti totiž odpustila,“ rozesmála se a odložila knihu. Objednaly si kafe, pak si objednaly

víno a povídaly si několik hodin v kuse. Jana se konečně dozvěděla, jak je to ve skutečnosti s tou „záhadnou“ Popelkou doopravdy. Přišla nešťastnou náhodou o dceru a o něco později se rozvedla s manželem. Potřebovala začít znova a jinde a přestěhovala se sem, do domu, který jí odkázala teta. V dolním patře v domě má nájemníky, z toho asi vycházejí ty drby o tom, že střídá partnery a kdesicosi. Kočku sice měla, ale po dceři ji tedy rozhodně nepojmenovala. Na zahradě má akorát lavičku, na kterou si vyřezala její jméno. „Až tady, v menší obci, jsem nějak dokázala zpomalit, užívat si život a nepovažovat to za klišé.“ „Zpomalit? Tak to ti závidím. Já nějak nevím, kde mi hlava stojí.“ „Mně hrozně pomohlo, když jsem se naučila říkat lidem ne. Trvá to, než z toho člověk přestane mít špatný svědomí, ale i smrt dcery mi ukázala, že s tím časem tady musíme nakládat správně. A užít si ho.“ „Proto si děláš prázdniny?“ „Jasně. Udělám si je dvakrát týdně a ověřím si, že svět se beze mě obejde. Schválně to příští týden zkus taky.“ Jana kývla a napila se vína. Upřímně nevěřila, že by se k tomu dostala.

V pátek odpoledne přijela Káťa. Už od dveří na mámu spiklenecky pomrkávala. Naštěstí Pavel je takový ignorant, že neměl šanci si toho všimnout. Vybalila si a vyrazily na zákusek, aby probraly finanční záležitosti. „U tvójí banky maj dobrou nabídku na spotřebitelskej úvěr, kde je ted' zvýhodněný procento u splátek, tak bych to asi nekomplikovala a brala ten,“ vyhrkla na ni Káťa a Jana vlastně neměla důvod nad tím nějak spekulovat, Káťa se v tomhle beztak vyzná líp. „A na tu rekonstrukci máte nějaký projekt? Rozpočet?“ „Jasně! Kamarád je architekt.“ Jana nedovedla odolat dceřinu nadšení. Společně na jejím mobilu v bankovníctví zadaly žádost o půjčku, v pondělí dojde na pobočku. Dojedly zákusek a vydaly se zpátky k domovu. Káťa se zavřela do koupelny a po hodině nepřerušného proudu vody křičela na Janu, kde najde čisté ručníky. Jana vybíhala do patra a slyšela za sebou svůj telefon. „Zvedni to, prosím, to bude asi z práce,“ houkla na Pavla a zmizela v patře. Když se vrátila dolů, Pavel seděl u stolu a zíral upřeně do stolu. Vyděsilo ji to. „Stalo se něco? Kdo volal?“ „Banka.“ Vteřinu jí trvalo, než si dala dohromady sou-

vislosti. „Volali, že u nich máme hypotéku, a pokud chceme další úvěr, můžeme udělat konsolidaci půjček.“ „Jakto, že to říkali tobě?“ Jana se rychle vzpamatovala. „Asi jsi to omylem naklikala jako žádost u našeho společného účtu, takže si ověřili, že mluví se mnou jako disponentem.“ „Aha.“ „Proč si půjčuješ 150 tisíc?“ Přesně v ten moment se dole objevila Káťa zabalená do ručníku. „Mami, tys mu to řekla?!“ „Ne, volali z banky, blbě jsem to zadala.“ „No tak to je výborný!“ zakřičela její dcera. „Tys to chtěla pro ni?!“ tentokrát zařval Pavel. Jana stála mezi nimi a snažila se zhluboka dýchat. Nic špatného neprovedla. Jen chtěla pomoci dceři. Proč se zase má cítit špatně? „A dost.“ Neřekla to nahlas. Ale řekla to tónem, který od ní neznali. Oba ztichli. „Mám toho dost.“ „A nemyslíš, že bychom to měli probrat? Že bys měla zavolat do banky, ať to zruší?“ „Ne. Vyřešte si to sami.“ Vzala si kabelku a bundu.

„Počkej, kam jdeš? Vždyť jsi mi měla pomoci s tím účetnictvím!“

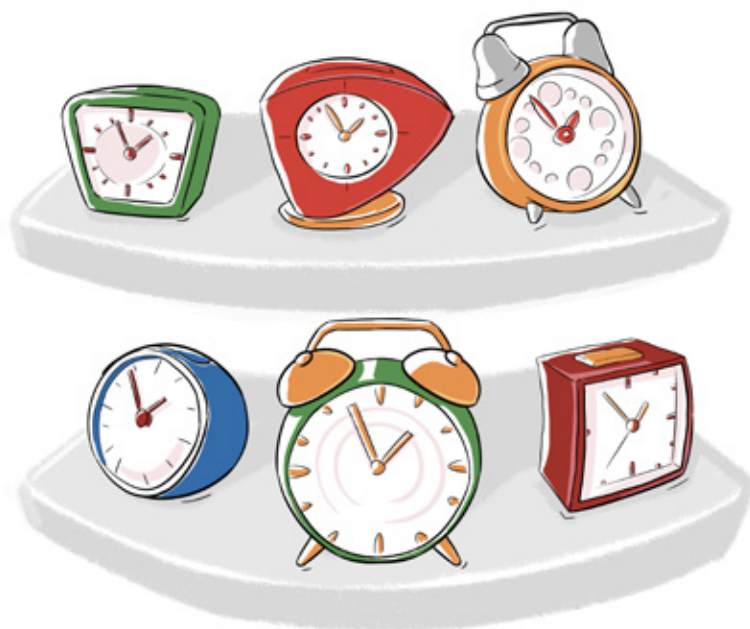
„Mami, a jak já teď dostanu ty peníze? Táta mi je nebude chtít pučit.“

„Přece neodejdeš, když tu teď řešíme docela zásadní věc.“

„Mami, vždyť jsi slíbila, že...“

„Ne. Jindy. Dneska mám prázdniny.“

Koníček

Pátá hodina odpoledne byl Dušanův nejoblíbenější moment z celého dne. Jakmile totiž velká ručička poskočila na dvanáctku a kostelní hodiny odbily pětkrát, měl dovoleno sednout si k počítači. Ne že by se snad potřeboval někoho ptát, vždyť mu bylo 70 let, ale kdyby to udělal dřív, jeho žena Libuška by se zlobila. Trvalo roky, než si ustanovili tohle pravidlo, které Libuška brala jako kompromis a Dušan jako neuvěřitelné příkoří. Došlo mu ale, že je lepší potichu trpět, než nahlas protestovat protože pak je doma klid.

Startování počítače pro něj bylo něco jako obřad. Užíval si to pípání a nabíhání systému a vůbec mu nevadilo, že to trvá. Prohlubovalo to jeho vzrušení a natěšenost. Pro svoje děti i vnoučata byl v kategorii starých lidí, kteří v podstatě nevědí, co jsou počítače a co je internet; přitom když sem internet přišel, jemu bylo před padesátkou a zorientoval se velice rychle. Naopak měl pocit, že to bylo něco, co mu celý předchozí život chybělo. Zadat heslo, u toho se vždycky usmíval pod vousy, protože věděl, že je naprosto neprůstřelné a Libuška by na něj v životě nepřišla, a pak ještě chvíli počkat, než se ukáže celá startovní plocha. Když se mu načetla ikonka s mailem, nedočkavě na ni kliknul, pro jistotu třikrát. Pět nepřečtených. Žaludek se mu zhoupnul. Přimhouřil oči a rychle přejížděl odesílatele. Výborně. Nechá si to na potom, teď jde honem rychle prozkoumat terén. V prohlížeči rozklikal uložené záložky – Facebook,

Marketplace, Aukro, Bazoš, eBay, Annonce a pak všechna fóra, nože, britvy, objektivy, tachometry, hodinky, hudební nástroje... po deseti minutách má v prohlížeči otevřeno 24 oken. Další hodinu mu zabere, aby si všude přečetl nové příspěvky a zorientoval se v nových nabídkách. Na pár inzerátů odpovídá, někde přihazuje k vyvolané ceně, něco si uloží, že si to prohlídne později. Současně má v messengerovém okně otevřenou konverzaci s kamarádem Frantou a sdělují si spolu novinky a posílají odkazy. Když ho Libuška volá k večeři, je 7 hodin a on je teprve na začátku dnešní mise. Jako sběratel nesmí nic ponechat náhodě.

Libuška se dřív vyptávala, co objevil nového nebo jestli našel to, co už měsíce shání, ale od určitého momentu dělá, jako kdyby jeho koníček vůbec neexistoval. Má dojem, že je to tak nějak zhruba od chvíle, co jí oznámil, že si na věci pronajme další garáž, protože stodola u nich na zahradě už je plná, stejně jako půda, kůlna, dílna a jeho pracovna. Tehdy se ho jen zeptala, jestli si uvědomuje, kolik mu to všechno zabírá času a žere peněz. A jestli ho někdy napadlo, že by ten čas měl věnovat spíš lidem než věcem. To ho tedy upřímně nikdy nenapadlo. Sbírání byla jeho vášeň snad odjakživa. Ten pocit, ten adrenalin, to uspokojení, co se dostaví, když narazí na kus, co ještě nemá, co mu chybí, aby nějaká řada, sada nebo série byla kompletní nebo aby se alespoň o kousek přiblížil momentu, kdy se tak stane. Byl na tom pocitu závislý, to si uvědomoval, ale co, Libuška může být ráda, že je to taková neškodná věc, a ne třeba alkohol. Mohl by taky každý večer vysedávat v hospodě. Takhle ho má doma a ví, že jeho záliba je naprosto nevinná. A vůbec, už si ho s tím brala, všechno věděla.

Po jejich prvním rande ji tehdy vzal k sobě domů, byl na ten byt pyšný, měl ho po babičce a na rozdíl od ostatních študáků nemusel bydlet na koleji. Jí se tam moc líbilo. Byla překvapená, k čemu vlastně jeden člověk potřebuje tolik pokojů, a zároveň se jí líbila představa, že myslí na budoucnost a jednou v tom velkém bytě bude mít rodinu a třeba

i Libušku. „A co je v tomhle pokoji?“ zeptala se, když dokončili exkurzi po papundeklovém ráji na sídlišti Jižní Město. „Tam je... moje věci.“ Nevěděl, jak to má pojmenovat. Podívala se na něj trochu nedůvěřivě a zároveň měla v očích zvědavost. Co před ní asi schovává? Neochotně se zvedl, vzal ji za ruku, otevřel dveře do pokoje a rozsvítil. Řekl si, že to nebude komentovat a počká si, co na to řekne ona. Byla ohromena. Nikdy v životě nic takového neviděla. Pokoj byl od podlahy po strop zastavěný věcmi, ale nebyla to hromada bordelu. Byly to pečlivě setříděné hromádky nebo skupiny rozličných předmětů a ona nevěděla, kam dřív s očima. V pravém zadním rohu na sobě stály vyskládané tři, ne, čtyři harmoniky. Hned vedle nich byly o zed' opřené koňské chomouty a u nich pět sedel. Dřevěný stůl se prohýbal pod tíhou asi 25 petrolejových lamp, pod ním byly na sobě poskládané obrazy ve zdobených rámech. Zahlídla taky krabici, ve které byly staré budíky, naproti v polici byla hromada malovaných plechových krabiček, vedle staré tranzistory, zrcátka od aut, prázdné zdobené lahve od piva, několik štosů gramodesek, něco, co vypadalo jako kus kánoe, a asi 40 golfových holí. Pokoj byl jednoznačně největší z celého bytu a vlastně to vypadalo, že už se do něj nevejde ani jeden malý budík navíc. Skoro zapomněla dýchat a otočila se na Dušana. „To všechno je tvoje?“ Kývl. Snažil se z jejího výrazu vyčíst, co si o tom myslí. Vypadalo to, že si myslí, že je v bytě psychopata. Ale byla dobrá, opatrná. „Ty sbíráš věci?“ „Jo.“ Neubránil se úsměvu. „Jak ses k tomu dostal?“ Nevěděl, jestli si uvědomovala, že touhle otázkou spustí dvouhodinový monolog, ale důležité bylo, že když to dopověděl, neutekla. Na rozdíl od jiných děvčat jeho vášeň akceptovala, a dokonce mu i pomáhala. Nakupovala noviny, vyhledávala inzeráty, ptala se po známých, jezdila s ním na srazy. S příchodem dětí ale její zájem opadl. Ona doufala, že s příchodem dětí opadne jeho zájem o sbírání, ale to se nestalo. Z legrace a zčásti trochu zahořkle vykládala kamarádkám, že má doma vlastně tři děti. Jejich dva syny a Dušana. A Dušan je vlastně ze všech tří nejnáročnější, minimálně na prostor.

Po deseti letech od svatby už se do jeho bytu po babičce nevešli, museli ho prodat a najít si starší dům na vesnici, který byl dispozičně spíš takový menší statek. Měl hospodářské místnosti, stodolu, sklep, kůlnu, půdu, prostě spoustu místa na věci, a Dušan je během dalších let hravě vyplnil beze zbytku. Ona byla celý život zvyklá žít ve městě a příchod na vesnici pro ni byl docela těžká rána. Ale zvykla si, našla si v tom to svoje, zamilovala se do zamlžených podzimních rán, kdy zabalená ve svetru stála na zápraží s hrnkem kafe, a pozorovala ztichlou zahradu a hned vedle ní vyskládanou sbírku kapot ze Škody 120. Dušanova chloubu. Děti byly z tátova koníčku nadšené, oba kluci samozřejmě odmalička tvrdili, že až vyrostou, taky budou sbírat, ale s věkem je to přecházelo a postupně si k tátově „kramaření“ vypěstovali spíš averzi - a nakonec to byla Libuška, která se před nimi Dušana zastávala.

Když se po večeři vrátil k počítači, narazil po dlouhých týdnech na něco, co mu rozbušilo srdce. Už roky se pídil po jednom typu tachometru z lokomotivy a buď mu pokaždé zmizel před očima, nebo ho dotyčný prodával za sumu, kterou odmítal zaplatit. Teď se ale před ním zjevil inzerát snů. Slušná cena, ověřený uživatel, málo příhozů. S třesoucíma rukama rozkliknul okno mailu a začal rychle psát. Má zájem, dá klidně víc, hlavně ať se ukončí aukce, ten tachometr prostě musí být jeho. K jeho velké radosti přišla po chvíli odpověď, ale jistě, není problém, aukci ukončuji, tachometr je váš. Jak si ho předáme?

Výlety pro úlovky měl Dušan moc rád. Bavilo ho poznat nový kraj, nové lidi, třeba i nové sbírky, ale tentokrát to bylo zklamání. Dotyčný pan Vopička nebyl sběratel, pouze vyklízel půdu po svém otci a zbavoval se „starého harampádí“, jak sám řekl na přivítanou Dušanovi. Toho při tom slově píchlo u srdce. Ta představa, kolik věcí asi takoví neznabozi jen tak vyházejí do kontejnerů, kolik pokladů se asi nachází někde na smetištích. Jeden čas i uvažoval o tom, že by se na nějaké smetiště vydal, ale když to doma řekl Libušce, dala mu ultimátum. Buď smetiště,

nebo já. Vyhrála ona, ale velmi těsně.

Důležité bylo, že poklad je doma. Dušan si na oslavu koupil na benzince Kofilu a kafe z automatu a vydal se spokojeně domů. Dneska večer by si mohl dát oddech a kouknout se s Libuškou na něco v televizi, aby si ji zase trochu udobřil. Jejich manželství se vlastně odehrávalo v zajeté sinusoidě: Dušan se až moc ponořil do své vášně, Libuška se naštvála, on si ji udobřil, ona mu odpustila, a tak se zase ponořil do sbírání. A tak stále dokola. Mrzelo ho, že kluci po něm jeho nadšení pro sbírání vůbec nepodědili. Celé jejich dětství se těšil na to, až vyrostou a pak si s nimi bude moct vyměňovat kousky ve sbírce. Jenže oni jsou úplný opak. Minimalisté, nebo jak se tomu dnes říká. Nejvíce se jim líbí, když nemají moc věcí. Jsou to vůbec jeho děti?

Dorazil domů, zaparkoval. Nebude ten tachometr ani ukazovat Libušce, stejně by to neoceníla. Nezaslouží si to. Uchichtnul se pro sebe. Rovnou ho umístí pěkně mezi ostatní a bude se kochat tím, jak to vypadá krásně. Odemkl dveře do stodoly a rozsvítil světlo. Žárovka zachrčela, zablikala a zhasla. Ale to ho neodradí. Začal potmě šátrat po baterce. Je stoprocentně schovaná ve skříňce po pravé straně vedle dveří. Udělal krok doprava aby se do skříňky dostal, jenže zapomněl na to, že tam předevcírem naskládal krabice s pionýrskými odznaky. Zakopnul, rukama se snažil něčeho chytit a poslepu na sebe strhnul celou polici plnou koňských chomoutů. Chomouty ho zavalily a on pod nimi ve tměúpěl bolestí. Mobil si nechal v autě, věděl, že kdyby křičel, stejně ho nikdo neuslyší. Po dvaceti minutách byl přesvědčený o tom, že v té stodole dnes zemře. Ležel a hlavou se mu honilo, jaké má štěstí, že zemře mezi věcmi, které má na světě nejraději. Je to o dost lepší, než kdyby ho skolil infarkt někde v nákupním centru nebo ho pomalu zabíjela rakovina v nemocnici. Na náhrobku by chtěl mít napsáno: Zemřel poté, co nasbíral všechny typy tachometrů lokomotiv ČSD. „Dušane?“ Libuška stála za vraty stodoly. Náhrobek nebude. „Jsi tam?“ „Jo!“ „Jsi v pořádku?“ „Ne. Ležím pod chomoutama.“ Otevřela vrata a zaskvítila

mu baterkou přímo do obličeje. „Prokristapána. Tohle já sama nezvednu, dojdou pro souseda.“ „Souseda né...”

Jejich soused se jmenoval Pták. A byl to hroznej pták. Dušan ho nesnášel. Pták si z něj pravidelně dělal legraci a neměl pochopení pro jeho vášeň. „Nechcete sbírat odpadky po vesnici? To by aspoň bylo užitečný, hahaha!“ řekl mu tuhle, když Dušan vykládal z vozíku do zahrady nový úlovek – historický kolovrátek. „Nechcete si hledět svého?“ prsknul na Ptáka, když se mořil s kolovrátkem do stodoly. A teď se z toho člověka stane jeho zachránce, ach jo, den, co vypadal jako nejlepší, se rázem začal stávat tím nejhorším.

Ozvalo se zašramocením. „Dobrý večer, já jsem vám říkal, že vás to sbírání jednou zabije, hahaha!“ zahlaholil Pták a začal z Dušana sundávat chomouty. Pak mu podal ruku a pomohl mu postavit se na nohy. „Děkuju,“ procedil Dušan skrz zuby a vrhnul na Libušku vražedný pohled. Pták od ní dostal výslužku v podobě štrúdlu a odporoučel se se smíchem pryč. Libuška Dušanovi před spaním oznámila, že zítra přijedou oba jejich synové, chtějí s ním o něčem vážném mluvit. To se tedy opravdu nemůže dočkat. Nemluvě o tom, že kvůli jejich návštěvě se na internet minimálně zítra nepodívá.

Dorazili na oběd a navzdory očekávání přijeli sami, bez manželek a bez dětí. Dušan z toho byl trochu rozladěný, na děti se těšil, protože ty jako jediné umějí doopravdy ocenit jeho sbírky a má pocit, že je v jejich očích hrdina. Kluci, no, říká jim kluci, přitom jim je oběma už přes 40, se tvářili vážně, jako kdyby snad někdo umřel. U oběda si toho moc neřekli, jen poreferovali, co doma, co děti, co školy a školky, a na tu „věc“, o které se přijeli pobavit, se dostalo až u kafe.

„Tati,“ podíval se na něj ten starší Jirka, když se napil ze šálku a ochutnal Libuščinu bábovku. „My jsme se s tebou, vlastně s vámi, přijeli domluvit, jak to bude dál s tímhle barákem.“ Dušan vůbec nechápal, co mu

tím chtějí říct. Co by bylo s barákem? Zmateně se podíval na Libušku a z jejího výrazu mu došlo, že ona o tomhle neslyší poprvé. „Ten barák je starej, chátrá, za chvíli vám začne padat na hlavu. Bude se do něj bud' muset investovat dost peněz, aby se zrekonstruoval, nebo se bude muset prodat a vy budete mít na zbytek důchodu spoustu peněz,“ řekl Michal, jeho mladší syn, jako by se nechumelilo. Dům, který je Dušanovo všechno. Dům, kde oni oba vyrostli. A teď by ho prostě mávnutím ruky prodali cizím lidem, nebo rovnou zbourali a tvářili se jakoby nic. Dušan se skoro nemohl nadechnout. Po minutě se zmohl na reakci. „A co moje sbírky?“ „No, to je otázka,“ odtušil Jirka. Podívali se na sebe s Michalem a Libuškou. Aha. Takže oni už to všechno probírali. Nejradši by se všeho zbavili. „Takže vy už to máte vymyšlený,“ řekl Dušan chladně. „Tati, nešil, vždyť už to přerůstá přes hlavu nám všem. Máma říkala, jak tě musel onehdá vysvobozovat Pták z chomoutu.“ Michal se rozesmál. „Kolik by stála ta rekonstrukce podle vás?“ Dušan neměl na humor náladu. „Já myslím, že tak minimálně milion a půl,“ řekl Jirka. „A co je podle vás potřeba tady tak urgentně spravit?“ Dušan si nechtěl připustit, že mají pravdu. Ale musel sám sobě přiznat, že se domu a jeho údržbě nikdy moc nevěnoval, vždycky jen hledal další místo, kam uskladnit svoje majetky. „Rozhodně střecha, ty betonový tašky už jsou úplně v hajzlu, krov snad ještě vydrží, určitě by bylo třeba vyměnit odpady, čili i kuchyň a koupelnu, měli byste si pořídit nověj kotel a ideálně i nový okna a zateplení.“ „Koukám, že to máte promyšlený,“ řekl Dušan, vstal od stolu a odešel do ložnice. Tu noc nespál.

Ráno vstal brzo a navzdory domluvě s Libuškou se zavřel do své pracovny k počítači. Seděl u něj až do večera, nepřišel se ani naobědvat. Libuška volala synům a byla zoufalá. Co budou dělat? Však táta se umoudří, uvidíš, říkali jí, ale sami tomu moc nevěřili. Dušan s ní nepromluvil ani slovo po celé následující tři dny, kdy se zdržoval výhradně v pracovně. Občas zašel do stodoly a po chvíli se zase vrátil. Nechápala, co se děje. Už se vlastně docela těšila, že barák prodají a půjdou někam do malého bytu. A třeba i zpátky do města. Bavilo by ji na stará kolena nemuset

se starat o zahradu a o dům, chtěla by víc odpočívat a chodit častěji do divadla, na výstavy a podobně. Ale Dušan se těch svých krámů nikdy nevzdá, tím si je jistá.

Po třech dnech naprostého ticha se jí Dušan přišel zeptat, jestli by mohla odpoledne po nákupu nechat auto zaparkované na návsi, a ne na dvoře. „Jasně,“ odpověděla a byla zmatená ještě víc než doted'. Odjela na pravidelný středeční nákup a celou dobu dumala nad tím, co Dušan vymýšlí. Po nákupu zaparkovala auto na návsi a pádila s taškami domů. Vlastně se začala trochu bát, co se bude dít.

U stodoly stálo nějaké cizí auto, velká červená dodávka. Nějací dva cizí muži do ní nakládali obrazy, lampy, věšáky, krabice... „Co to děláte? Kdo vás sem pustil??“ zakřičela na ně, zahodila tašky s nákupem a běžela k nim. „Nechte to bejt! To jsou věci mýho manžela! Zloději! Jsou tu zloději!“ křičela jak pomínutá a snažila se z kapsy vytáhnout mobilní telefon. V tom stresu si nebyla schopna vybavit číslo na policii. „Dámo, co šílíte, my nic nekradem, nás sem pustil váš manžel,“ řekl jí jeden z těch mužů, žvejkal u toho žvejkačku a tvářil se pobaveně. Zpoza hromady stoliček vykrouknul Dušan. „Co tady blbneš?“ Libuška se nemohla nadechnout. „Co já tady blbnu? Co ty tady blbneš?“ „Prodávám sbírky.“ „Cože??“ „No cože, tak někde ty peníze na rekonstrukci vzít musíme. Já se do žádnýho bytu nebo důchodáku stěhovat nebudu. Za poslední tři dny jsem rozprodal celou tuhle stodolu a dost možná to bude stačit.“ „To mi chceš říct, že tyhle krámy maj hodnotu je... maj takovou hodnotu?“ „Jistě. Já nesbíral žádný odpadky, tohle je moje celoživotní jmění.“ U posledního slova se mu trochu zlomil hlas. Libušce to trochu zlomilo srdce. „To jako, že teď budeš mít čas i na něco jinýho?“ „No, co mi zbývá!“ rozhodil rukama a pokračoval ve vyklízení. Libuška šla do kuchyně a vůbec nechápala, jak se tohle všechno mohlo stát. Dušan přišel až za tmy a vypadal zmoženě. Sedl si ke stolu a zíral do ubrusu. Vypadal, jak kdyby ti dva v dodávce spolu s obsahem stodoly odvezli i jeho radost ze života. Nevěděla, co mu má říct, a tak před něj jen postavila talíř

s bramboračkou. Snědl půl talíře a šel si lehnout. Stejně zas neusne.

Stodola se nakonec zbořila a na jejím místě postavili pergolu. Střechu vyměnili, mají teď plechovou, kuchyň vypadá tak, jak Libuška vždycky snila, a v koupelně mají konečně poprvé v životě pořádnou vanu. Skrz okna netáhne a od podlahy to hřeje. Dušanova zoufalost se postupně rozpustila a splynula s jejich všedními dny v novém. V pracovně už skoro nevysedával a měl najednou hromadu času. Začal chodit na ryby se sousedem Ptákem, a dokonce Libušce kývl na to, že spolu půjdou do divadla. Byla ráda, ale přesto měla pocit, že už to není její Dušan, že ho někdo vyměnil, podobně jako tu krytinu na střeše. Blížily se jeho narozeniny a ona měla najednou jasno, co mu daruje. Domluvila to po telefonu s kluky a všichni se na tom jednomyslně shodli.

V den narozenin uspořádali zahradní párty a Dušan se po hodně dlouhé době od srdce smál. Když došlo na dárky, vytáhla Libuška z kapsy malou krabičku a šla mu pográtulovat. Nechápatě se na krabičku zadíval. Kluci na něj šibalsky pomrkávali a napjatě sledovali, co řekne na její obsah. Otevřel ji. V krabičce ležel klíček. „Co to je?“ „To je klíč, tati, haha.“ „To je klíč od garáže,“ řekla Libuška. Dušanovi se rozsvítilo v očích. „Od garáže??“ „Jo, pan Pták má za pozemkem garáž, co nepoužívá, vždyť víš.“ „Zelenej zákal, nemůžu řídit!“ vykřiknul pan Pták, jako by byl na burze. „A tak jsme se všichni dohodli, že ti ji darujem. Teda, budem si ji pronajímat. Zbyly nám peníze z rekonstrukce, to víš. Chtěli jsme šetřit, ale k čemu by nám to bylo, když tě vidim, jak jsi nešťastnej.“ Dušan nemohl dojetím ani mluvit. Dal Libušce pusku na tvář, poděkoval synům i Ptákovi a beze slova se zvednul a odešel do pracovny.

Onehdá zahlídnul neuvěřitelně výhodnou nabídku starých vázání na lyže značky Rossignol.

Analógový život

Seznámil se s ní na kamarádově rozvodové oslavě. Nebylo to tak, jak to bývá v románech – neupoutala ho na první pohled a vlastně ani na ten druhý. Spíš si na sebe tak nějak zbyli a jejich první společné téma taky zrovna nebylo to nejromantičtější na světě. Jejich společný kamarád Martin slavil, že se rozvedl, a tak se bavili o rozvodech a rozchodech a o tom, jak je láska vlastně úplně překonaný koncept. Imponovala mu tím, jak je nad věcí a cynická, spousta holek by mu oponovalo, že láska přece existuje a lidé spolu můžou vydržet až do smrti, ale ona ne. Smála se jeho vtipům o tom, že déle, než vztah mu obvykle vydrží načatá marmeláda v lednici a že ten jediný vztah, na kterém záleží je ve skutečnosti jen ten, který máme sami se sebou. Bylo to ale celé trochu pokrytecké od nich obou, protože oni oba ve skrytu duše toužili po někom, kdo by s nimi byl až do té smrti a kdo by dohlížel na to, aby v lednici nebyly zplesnivělé prošlé marmelády.

Na konci večera samozřejmě došlo na moment, který měl určit následující vývoj jejich životů. Podívala se na něj s očekáváním, teď přijde polibek a výměna telefonních čísel. Polibek skutečně přišel a vyplatilo se na něj čekat celý večer, kdy si ho oba během dialogu o nesmyslnosti lásky dokola v hlavě přehrávali. „Kdy se uvidíme příště?“ zeptal se jí rovnou. „Tak si napíšem a domluvíme se?“ usmála se na něj. „Tak to bude trochu problém,“ řekl jí on. Věděla to. Někoho má. Samozřejmě, že mu

jako první kontrolovala prsteníčky, jestli není ženatý, ale pravděpodobně s někým žije. To bylo řečí o nesmyslnosti dlouhodobých vztahů. Nebyla na tohle zvědavá, znala to úplně z paměti. On se bude vykrucovat, protože je posranej až za ušima, že by na to ta jeho přišla, dá jí neodolatelnou nabídku, aby se stala jeho milenkou, a pak ji bude citově drásat několik měsíců nebo let a dělat jí naděje, aby nakonec zůstal s tou svojí, která ho začne vydírat dětma nebo sebevraždou. „Já totiž nemám mobil,“ skočil jí do jejího myšlenkového řetězce. Chvilí na něj zmateně hleděla. „Aha, jsi ho ztratil?“ „Ne, já ho prostě nemám.“ Přistihla se, že vůbec nechápe, co se jí snaží sdělit. Jak jako nemá mobil? To v dnešní době přece nejde. Takoví lidé neexistují. „Jako vůbec?“ „Ne, vůbec.“ „A proč?“ „Žiju... analogově.“

Její představa o dokonalém budoucím společném životě se lusknutím prstů rozplynula. Je to blázen. Co to je, sakra, za magora? Určitě má ve sklepech vycpaný mrtvoly zvířat, se kterýma si po nocích povídá. Zkusila zachovat chladnou hlavu a zhluboka dýchat. „Proč?“ vypravila ze sebe. „No, já byl roky v podstatě závislej na obrazovkách a pak jsem si jednoho dne uvědomil, že mi to zabírá veškerý čas. Bylo to jako odvykat si od heroinu, fakt těžkejch pár tejdů, ale teď jsem čistej a nevěřila bys, kolik hodin denně navíc mám díky tomu, že jsem se zbavil mobilu a počítače.“ „A jak... jak žiješ?“ „Když se s někým potřebuju spojit, zavolám mu z pevný linky. Hele, víš co, ono je to na delší povídání, tak co kdybychom v týdnu zašli na kafe?“

Byla z toho všeho tak zmatená, že mu kývla. A pak se stalo něco, co nezažila od svých asi deseti let. Domluvili si přesné místo a čas, kde se sejdou, a ona věděla, že to na poslední chvíli nepůjde nijak změnit. Dal jí číslo na pevnou linku s tím, že pokud by to potřebovala zrušit nebo přehodit, ať volá v úterý a ve středu mezi polednem a druhou hodinou, protože jindy on nebude doma. Dali si ještě jednu pusu na rozloučenou a ona šla domů s tím, že vlastně nevěří, že by se ještě někdy v živo-

tě mohli potkat, když o sobě teď nebudou vědět 24/7 ze sociálních sítí.

On jel domů s naprosto skvělým pocitem. Konečně holka, která se nelekla jeho života bez obrazovek a internetu. Začínalo to pro něj jako nějaký pokus, ale postupem času se z toho stalo takové soukromé náboženství. Ujížděl na pocitu, že je naprosto jiný než všichni ostatní, a vlastně měl dojem, že má nad nimi navrch. Není otrokem sociálních sítí, telefonu neustále přilepeného k ruce, ze života mu do značné míry zmizel strach a úzkosti, protože prostě neměl nonstop přehled o všech katastrofách, které se na světě dějou. Celý tenhle přerod v jeho životě zároveň znamenal i změnu práce. Samozřejmě že je těžké najít něco, kde člověk nepotřebuje komunikovat přes internet nebo prostě jakkoliv používat počítač a telefon. A tak se po letech vykašlal na práci v agentuře, kde se defacto živil tím, že sledoval sociální sítě a reagoval obsahem na to, co zrovna frčí a rozhodl se začít věnovat své druhé životní vášni, ke které nepotřebuje digitální vymoženosti. Knihám. Zařídil si malé knihkupectví a antikvariát a dodávky knih s distributory řešil výhradně po telefonu. Poté si našel pomocnici Aničku, která všechno elektronicky vyřizovala za něj. A stejně měl nejraději osobní kontakt a knížek, které mu lidi přinesli osobně, si nakonec cenil nejvíc. Ke každé se totiž vázal nějaký zajímavý příběh, občas v nich bylo napsané i věnování autora nebo člověka, co knihu někomu daroval před 40 lety.

Jeho mantra byla jednoduchá – bez mobilů a počítačů to šlo před lety, tak to musí jít i teď. Námitky svého okolí, že doba se změnila a tím, že 99 procent světa funguje díky internetu a mobilnímu signálu, jsme zároveň tak nějak povinni být součástí celé té sítě, nebral v potaz. On se prostě dobrovolně rozhodl, že z té sítě vystoupí, a zatím mu to v životě přinášelo jen samá pozitiva. Hned po pár dnech, kdy přestal zírat do obrazovek a měl pocit, že překonal abstinenční příznaky, se mu začalo o dost lépe spát. Přestal mít pocit, že mu neustále něco utíká. Ať už to byly nové epizody seriálu, nejnovější informace o válce, pandemii, volbách, čemkoliv. Vrátil se ke čtení novin a udělal si z toho takový pěkný

ranní rituál s kávou. Dozvěděl se, co potřeboval, a tak nějak mu to stačilo. Stačilo to vždycky i jeho tátovi a dědovi.

Začal mít najednou neskutečné množství času. Přečetl za několik měsíců víc knih než za celý svůj dosavadní život a i to ho postrčilo k tomu, rozjet vlastní obchod. Měl naspořeno, v bance si vzal malou hypotéku (v bance se netvářili zrovna nadšeně, když jim vysvětloval, že splátky jim bude posílat inkasním příkazem z pošty) a dal se do budování. V místě, kde bydlel, jeho obchůdek brzy získal popularitu, okolo totiž žilo hodně studentů a důchodců a to byli vlastně jeho nejčastější zákazníci. Anička byla jednou z nich, a tak se po čase domluvili, že mu bude pomáhat. Vždycky když ráno otevíral mříže a kovovou roletu, hrálo ho u srdce, měl pocit, že je na správném místě a že tohle je to, co vždy toužil dělat, jen neměl odvahu.

Nevýhody svého „odpojení“ si nepřipouštěl. Ano, přišel o pár kamarádů, prostě proto, že s nimi jinak než online nekomunikoval a pak jim nestál za to, aby se mu ozvali jinak. Vlastně byl rád, aspoň nebyl tak často venku na pivu a měl víc času na knihy. Jeho ségra si ťukala na čelo, kdykoliv se potkali, ale po nějaké době se naučila zavolat mu na pevnou linku, když si s ním chtěla popovídat. Přišel o pár třídních srazů, koncertů a akcí, které by asi normálně navštívil, ale tak nějak si do hlavy usadil přesvědčení, že věci, které ho mají potkat, ho prostě potkají. A stejně tak to vnímal i s ní. Celý týden od jejich setkání doufal, že mu nebude volat, aby to zrušila nebo přesunula, a měl obrovskou radost, když jeho telefon ani jednou nezazvonil.

V den D se měli sejít v pět odpoledne na náměstí. Byl tam pro jistotu o pět minut dřív, posadil se na lavičku s knihou a četl si. Občas vzhlídnul a pátral očima po okolí, jestli někde zahlédne hřívu kudrnatých černých vlasů. Bylo 17.10 a nikde nikdo. Na tohle byl zvyklý – ze začátku ho takové situace znervózňovaly, ale postupně mu došlo, že kdyby měl mobil,

pravděpodobně mu od ní přijde zpráva, že se někde zasekla v zácpě, ujelo jí metro nebo se vracela pro klíče, prostě stát se mohlo cokoli a bylo normální mít zpoždění. Mimochodem, pořád měl v hlavě to, co mu vyprávěl táta, když se ho ptal, jak se to dřív dělalo, když chtěl člověk večer do hospody, a neměl, jak dát vědět kamarádům, kteří už tam třeba byli. Nebo se jich nemohl zeptat, kde jsou. „Bylo prostě pár hospod, kam se chodilo, takže bylo normální jít se do nich podívat a s velkou pravděpodobností člověk v jedný z nich na ty kamarády natrefil,“ řekl táta a jemu se to hrozně líbilo. Dýchal z toho na něj takový mnohem větší pocit sounáležitosti a skutečného přátelství.

Bylo 17.15 a ona stále nikde. Začal z toho být trochu nespokojen, ale ustanovil si pro sebe deadline na 17.30. Ona měla jeho číslo, on její ne, takže je vydán napospas tomu, jestli se mu ona ozve. Otevřel knížku a snažil se soustředit na její obsah, což mu samozřejmě vůbec nešlo. Kdykoliv se rozhlídnul okolo sebe, viděl jen spousty hlav lidí, kteří byli ponořeni do toho, co ukazovaly displeje jejich mobilů. Zajímavé je, že tohle nikdy nevnímal, když byl jedním z nich. Teď mu to přišlo až groteskní - je vlastně div, že denně neexistují stovky případů, kdy se lidi těžce zranili po nárazu do lampy nebo sloupu, protože nedávali kvůli mobilu pozor na cestu. V 17.28 mu někdo zaklepal na rameno. Byla to ona. „Ahoj, já se hrozně omlouvám, nevím, jak se mi to stalo, ale sedla jsem na metro v opačném směru,“ řekla udýchaně a rozesmála se. „Vůbec jsem nevěděla, jestli tady ještě budeš, a neměla jsem jak dát vědět.“ „To je úplně v pořádku, mám knížku, tak jsem se nenudil.“ A pak bylo trapné ticho, kdy oba přemýšleli, jestli si mají dát pusku, nebo je na to ještě brzo.

Nakonec prostě jen vyrazili na procházku městem a povídali si. Vyprávěl jí, jak vlastně celý jeho proces „odpojování“ začal, a jak probíhal a co vlastně doopravdy dělá za práci. „Mně to celý přijde, jak když seš z nějakýho jinýho století,“ vypadlo z ní a hned si uvědomila, jak to vyznělo. „A to nemyslím špatně, jen je to prostě... neobvyklý.“ Kývnul, tohle neslyší zdaleka poprvé. „Jen mě zajímá, to to opravdu nemá žádný nevýhody?“

„Žádný, který by to rozhodnutí nějak změnily.“ „Jasně. Pojdme se bavit o něčem jiném, přece nebudem furt dokola řešit, že nemáš mobil,“ zasmála se, pohodila vlasama a jemu se možná trošku podlomily kolena. Nakonec z toho bylo naprosto skvělý odpoledne a večer - i na pusu došlo a rozhodně nebyla jedna - na konci si domlouvali další setkání. „Začínám chápat výhody žití bez mobilu. Kdybys byl kdokoliv jinej, necháš mě čekat s tím, že se ozveš. Takhle si to musíme domlouvat rovnou na příště,“ smála se. „Náhodou, taky ti můžu říct, že zavolám z pevný. Pamatuješ, jak za našeho dětství frčely vzkazy na záznamníku? Líbilo by se mi to i dneska.“ „To je vlastně docela romantická představa,“ usmála se a pak se dlouho líbali a nechtěli se pustit. Příští schůzku si naplánovali hned na pozítří. Napsala mu na papírek svoje telefonní číslo a připadala si, jak kdyby žila v době filmu Pomáda.

Když šel domů, připadalo mu, že gravitace působí na jeho tělo nějak míň než obvykle. Rozhodl se, že to vezme okolo knihkupectví, jen tak, aby se podíval, jestli Anička vyvěsila tu aktualizovanou otevírací dobu. Jenže už zdálky viděl, že je něco špatně. Před obchodem stála dodávka s nápisem Havárie vody. Sakra. Ale třeba to není k nim.

Bohužel bylo. Anička vyběhla z obchodu ubrečená a překotně mu vysvětlovala, co se stalo. Připadalo mu v té chvíli hrozně legrační, jak si i v takovém rozpoložení zachovává svůj moravský přízvuk a mluví výhradně spisovně. „Jak jsi odešel asi ve čtyři, tak jsem si šla pro svačinu a vrátila jsem se a šla jsem se podívat dozadu do skladu, protože jsem hledala jednu knihu, a tam jsem si všimla, že ze stropu kape voda a že to tam je celé promáčené, a muselo to trvat už nějakou dobu, a pak jsem si uvědomila, že jsme se ve skladu nebyli podívat od minulého pátku a ty knihy pod tím byly všechny mokré a když jsem to tam začala uklízet, tak se najednou kus toho stropu utrhnul a vyvalilo se spoustu vody a zaplavilo to knížky a regály. Chtěla jsem ti zavolat, ale není jak...“ - pak už nevěděl, protože se naplno rozbřečela. Jemu se chtělo taky brečet. Šel dovnitř do obchodu a zatukal na rameno jednomu z mužů, kteří se

tam pohybovali. „Můžete mi prosím říct, jak se to stalo?“ „Vy jste majitel?“ „Ano.“ „No, mladej pane, vypadá to, že v bytě nad váma někam odjeli a nechali puštěnou vodu. Už jsme je kontaktovali, někdo od nich sem přijede, ale ten strop, to je v prdeli, to se bude muset celý udělat znova. Ten barák je starej, musíme zjistit, co statika...Máte to pojištěný?“ „Mám,“ hlesl.

Strávili s Aničkou celou noc sušením a vyklízením knih. Kdyby tak ta voda natekla jen do těch nových, ale bohužel zničila taky spoustu starých originálů, které prostě už nikde nesežene. Absolvoval nekonečný hovor s pojišťovnou, kde dotyčný člověk absolutně nedokázal pochopit, že nemá mail ani číslo na mobil a že spolu celou škodu buď budou vyřizovat na pobočce osobně, anebo poštou. Nespál ani další noc, stále likvidovali škodu a zničené knihy. Večer za ním přišel nějaký cizí chlápek, co se představil jako Bílek, a že on vlastní ten byt nad nimi. „Mám tam nájemníky, jsou na dovolený, už jsem jim volal. Budou vám muset nahradit škody, jistě chápete, že já to ze svého hradit nebudu, když to není moje vina. No ten strop a nový podlahy, to taky budou muset začalovat, ale říkám si, když maj prachy na dovolenou, hele, budou muset mít i na tohle, žejo.“ „Asi ano...“ „No, tak mi dejte na sebe číslo, já vám zavolám, až se tu objevěj, a propojím vás, nechci žádný problémy.“ „Dobrá, jen je to pevná linka a nejsem u ní pořád.“ „Já si říkal, že ste nákej divnej.“ Vzal si na něj číslo a odkráčel.

Když konečně dosušil poslední knížky a jakž takž vymyslel, jak to uvnitř obchodu všechno uklidit a přemístit tak, aby se tam dal opravit strop a nezničilo to další kusy, odešel domů. A až mezi dveřma ho praštilo do hlavy šílený uvědomění. Měl mít dneska rande a úplně na to v tom stresu a nevyspání zapomněl. Musí jí zavolat. Kde má, sakra, to její číslo, dávala mu ho na papírku a on si ho strkal do kapsy těchle kalhot, co už dva dny nesundal. Jenže papírek nikde. Vrátil se do obchodu a hledal ho asi hodinu po zemi, až ho konečně našel. Rozmáčený a nečitelný. „Do prdele!“ zaklel nahlas a začal vymýšlet, co bude dělat. Znal její jmé-

no, ale nevěděl přesnou adresu. Bude muset zavolat Martinovi, jestli ji zná. Musí ji znát, když byla na té jeho akci. Nejdřív ale musí sehnat číslo na Martina. Po dvou hodinách obvolávání známých měl konečně kontakt na Martina. Nezvedal mu to. S tím už se za dobu své „analogové“ kariéry setkal – když volá lidem z pevné linky, nezvedají to, protože si o něm myslí, že je nějaký otrava s telemarketingem, nebo banka nebo podvodník.

Dovolal se mu až druhý den. „No prosim,“ řekl do telefonu nabroušeně. „Ahoj, to jsem já, snažím se ti dovolat už druhej den,“ vyhrknul na něj. „No nazdar, ajo, ty vole, to víš, já ty pevný nezvedám. Ty seš stejně hustej, že v tomhle furt jedeš, hele.“ „Prosím tě, pamatuješ na tu holku, jak jsem se s ní bavil u tebe na party?“ „Ta černá kudrnatá? Dobrej výběr, haha.“ „Jo, dík. Potřebuju její telefon.“ „No ale to já ti, kámo, nepomůžu, neznám ji.“ „Počkej, jak to, dyť byla na tvý akci.“ „Jo, ale asi přišla jako něčí doprovod, fakt nevím, ani nevím, jak se jmenuje, sorry.“ „Aha, hm, tak nic. Tak se měj.“ Zklamaně položil sluchátko a vůbec nechápal, jak je to možný, vždyť se s ním o Martinovi bavila.

Během následujících pár dnů zkusil obvolat ještě pár kamarádů, kteří by mohli znát její číslo, protože na tom večírku byli s nimi, ale ode všech se dozvěděl totéž. Nikdo ji nezná a nikdo neví, kde bydlí. Nabízeli mu, že jí napíšou na Facebooku, protože její jméno přece znají, ale to se mu nelíbilo, to už si rovnou mohl založit vlastní Facebook.

Po pár dnech byl tak unavený a smutný z toho, co se stalo s obchodem, že ji trochu pustil z hlavy. Vzpomněl si vždycky až před spaním a uvědomil si, že mu s ní bylo fakt moc dobře a že by tohle všechno neměl zahazovat jen proto, že odmítá žít v digitální totalitě. A tak se, po týdnu vnitřního boje, posadil ke stolu a vytáhnul ze šuplíku svůj starý notebook. Cítil se jako feťák, co si jde dát dávku po roce abstinence. Když se obrazovka rozsvítila, nevěděl, jak se má cítit. Ale na to teď není čas. Otevřel Facebook, přihlásil se a aktivoval svůj účet. Měl tam asi 678 ozná-

mení, je legrační, že vaše digitální stopa po vás zůstane i takhle dlouho po „odpojení“, a zadal do vyhledávacího okýnka její jméno. Našel její profil. Telefonní číslo tam neměla, tak jí napsal zprávu. Mimochodem, měli jen jednoho společného přítele – Martinovu exmanželku. Zvláštní. Čekal asi hodinu, jestli si zprávu zobrazí, a když se tak nestalo, zase všechno vypnul. Musí do obchodu, dneska tam přijedou dělat nový strop.

Seděl za stolem a byl ponořenější do knížky, když v tom mu někdo zaklepal na rameno. Byla to ona. „Ahoj.“ Nevěřil svým očím. „Ahoj! Co tady děláš?“ „No, kratší verze příběhu je, že když jsi před pár dny nedorazil a já ti marně x-krát volala a tys to nebral, rozhodla jsem se tě najít.“ „Já nebyl doma, vytopili mi krám a...“ „Já vim. A protože jsem sice věděla tvoje jméno, ale ne adresu a ani místo, kde máš obchod, rozhodla jsem se obejít všechny malé knihkupectví v Praze. S tím, že tě snad jednou najdu. Ani to netrvalo tak dlouho!“ Zasmála se a on byl v šoku. „Já ti dneska napsal zprávu na Facebooku...“ „Fakt? No vidíš, a já už asi týden Facebook vůbec neotevřela, inspirovals mě.“ Chtěl se radovat, ale ještě jedna věc mu v tom bránila. „Počkej, ale vysvětli mi, proč jsi byla na té akci, Martin tě prej nezná.“ Zrudla a bylo vidět, že je v rozpacích. „No... já jsem ve skutečnosti kamarádka Vlad'ky, jeho ex. Martin mě nezná a jí přišlo jako skvělejší nápad mě tam vyslat, abych zjistila, jestli už má někoho nového. Je mi to trapný, ale je to kamarádka, tak jsem to pro ni udělala.“ „Haha, a ve skutečnosti máš přitom někoho nového ty,“ řekl jí, dali si pusy a on si ještě ten den došel koupit tlačítkový mobilní telefon.

Pan magistr

Co si pamatoval, byl pro svoje rodiče vždycky zklamáním. Dávali mu sice najevo, že ho mají rádi, jenže jako kdyby u každého takového momentu bylo velké ale. Jako dítě si to neuvědomoval -měl tyhle rodiče, a měl je nejradši a neměl žádné srovnání s jinými, ale čím byl starší, tím víc si všímal, že u nich doma prostě něco nějak nehraje. Od určité chvíle záviděl svým kamarádům, když byl u nich na návštěvě. Býval tam takový klid a pohoda, žádná nervozita ve vzduchu jako u nich. Maminky kamarádů na ně bývaly hodné, občas je třeba i pohladily nebo objaly, pořád se staraly, jestli mají dost jídla, a často pekly různé koláče a podobně. Jeho maminka nikdy nic nepekla, táta vařit neuměl. Ne že by doma trpěli hlady, ale nikoho to v kuchyni nebavilo a svíčková byla jen jednou za rok svátečně. Ale to by mu tak nevadilo, mrzelo ho, že měl pocit, jako kdyby mezi ním a rodiči byla odjakživa nějaká skleněná stěna, do které on vždycky narazil, když se k nim rozběhl, aby jim vyprávěl o nějakém svém úspěchu.

Nikdy nebyl dost. Když dostal diplom za plavání, ptali se, proč je druhý, a ne první. Když měl vyznamenání ve škole, ptali se, proč má dvě dvojky, a ne samé jedničky. Když ho chtěli k něčemu motivovat, nesnažili se vyzdvihnout jeho silné stránky, ale posmívali se těm slabým. A rádi se s ním porovnávali. „Já jsem v tvém věku už uměla udělat kotrmelec i dozadu“ se postupem let změnilo na „Já jsem v tvém věku uměl i de-

rivace“ a nakonec samozřejmě přišlo i „Já jsem v tvém věku už dávno věděla, co chci v životě dělat“.

Když končil gymnázium, na které šel vlastně proto, že ve 13 letech nevěděl, co chce dělat, stejně, jako to neví teď, byl zoufalý. Měl si dát přihlášky na vysoké školy a vlastně si ani nebyl jistý, jestli na nějakou vysokou školu chce jít. Vždycky měl někde vzadu v koutečku hlavy, že by chtěl pracovat ve zdravotnictví, ale to se opovážil před rodiči říct jednou a se zlou se potázel. „Chceš jít na medicínu? No skvěle,“ zněla reakce nejdřív. Když jim ale řekl, že nemyslí medicínu a nechce být lékařem, ale že by ho lákalo být nějakou pomocnou silou ve zdravotnictví, mužským ekvivalentem zdravotní sestry, začalo peklo. „No to snad nemyslíš vážně, Kryštofe,“ rozkřičel se táta zničehonic a máma nezůstávala pozadu. „To je zaprvé práce pro ženský a zadruhý, chceš si zničit zdraví a za pár šupů utírat zadky starejm lidem nad hrobem??“ Bolelo ho, jak byli bezcitní. Vždycky cítil se starými, nemocnými nebo jinak osudem zkoušenými lidmi velkou sounáležitost a možnost pomáhat ho vnitřně velmi naplňovala. A když se rozhodoval, co se životem, měl dojem, že větší uspokojení by v žádné jiné činnosti nenašel.

Mezi kluky ve škole nikdy nezapadl, všichni měli takové ty klasické záliby jako kolo, fotbal, kartičky, motorky; jeho bavilo koukat na dokumenty o přírodě a rád si četl foglarovky. Přišlo mu kouzelné, že ve světě Rychlých šípů se ještě dá od sebe rozeznat, kdo je dobrý, a kdo je zlý. Vlastně si možná víc rozuměl s holkama než s klukama. To samozřejmě vyvolávalo posměšky a nadávky, během dospívání často poslouchal výkřiky jako „teplouš“ a přitom věděl, že se mu líbí holky. Nechápal, kde se ve všech okolo bere ta zlost. Po čase si na to zvyknul, byl vůči svému okolí tak trochu jako „mouchy, snězte si mě“ a radši všechny nadávky mlčky přecházel, než aby se bránil. To jen jeho šikanující spolužáky jen povzbuzovalo k dalším nadávkám a útokům.

Jeho táta bohužel vůbec nebyl na jeho straně. Vrátil se jednoho dne z rodičovského sdružení a zuřil. Kryštof nechápal proč, známky má úplně v pohodě, průměr se mu nezhoršil. „Víš, co mi řekla jeho třídní?“ otočil se na mámu. „Co?“ zeptala se vyděšeně. „Že kluka šikanujou. Že mu nadávaj do teploušů. A že on si to nechává líbit a že o něj učitelka má strach.“ Otočil se na syna. „Můžeš mi to vysvětlit?“ „Mám ti vysvětlovat, proč se ke mně takhle chovaj, tatí?“ Otec ale neměl náladu na sarkasmus. „Ne, vysvětli mi, proč si takovej slaboch! Proč se nebráníš?? Nebo seš snad opravdu na kluky?“ Jeho matka si schovala obličej do dlaní, jako kdyby nechtěla znát odpověď. „Nejsem,“ řekl pevným hlasem a ruce svíral v pěsti tak pevně, až mu zbělely. „Nevím, proč mi nadávaj, asi že se s nima nebavim o fotbale a víc se bavim s holkama nebo sám. Je to trestný?“ Touhle otázkou rodiče vykolejil. Využil chvíle ticha, sebral se a odešel do pokoje. Průměr známek má dobrý, ale to by znamenalo, že by ho někdo musel pochválit, což se v týhle rodině teda rozhodně nemůže stát.

Když odmaturoval, ulevilo se mu, ale jen částečně. Rodiče ho natlačili do přihlášek na ekonomku, práva a politologii, aby v životě mohl dělat „něco pořádnýho“. Jasně mu vysvětlili, že dokud ho budou na škole žít, tak si teda rozhodně nebude sám diktovat, co v tom životě bude dělat. A tak udělal docela bez problémů přijímačky a po prázdninách nastoupil na práva. Od první chvíle věděl, že to byla obrovská chyba. Zase se ocitl v kolektivu lidí, se kterými si absolutně neměl co říct. Někteří spolužáci mu přišli tak arogantní a mimo, že to bylo až legrační. Kousek od právnické fakulty byla Nemocnice Na Františku. Chodíval okolo ní, když se šel mezi přednáškami nebo po skončení školy projít. Občas skrz dveře zahlédl nějakou zdravotní sestru a znovu a znovu si připomínal, že jeho místo na světě je někde úplně jinde než v kanceláři s hromadou paragrafů.

Když přijel domů po konci prvního semestru a měl za sebou úspěšně složené všechny zkoušky, zase naivně doufal, že ho někdo popláca po

rameni a řekne: Dobrá práce. Nestalo se. Rodiče začli řešit, že studium v Praze stojí majlant, že ho nemůžou na škole živit věčně a že by si měl najít nějakou brigádu. „Já v tvém věku jsem po škole chodil pomáhat do fabriky,“ řekl mu otec a máma přikyvovala. „Neříkej mi, že v hlavním městě by sis nenašel nějakou slušnou práci, i na pokladně by to přece bylo fajn.“ Seděl a v hlavě se mu honily obrázky spolužáků, jak se u fakulty snaží zaparkovat svoje fungl nové bavoráky. Určitě si na ně taky vydělali za pokladnou v Tescu. „Já mám ale dost učení,“ namítl chabě. „Jo? Ale prosim tě,“ to byl mámin nejčastější a nejpádnejší argument. „Jo, ty zkoušky na jedničky se samy neudělaly,“ zkusil to ještě znovu. „V prváku v prvním semestru to daj všem, s tím na mě nechod!“ A to byla pro něj asi úplně poslední kapka. Strávil dva měsíce ve skriptech, aby se učil na předměty, co ho nebavily, ve škole, kterou nenáviděl. U zkoušek vylítla polovina jeho spolužáků a on měl nejlepší prospěch z ročníku. A pak se dozví, že to dali každému. Měl toho po krk. „Dobře.“ Zvednul se a odešel do pokoj. Okamžitě začal jednat. Vygooglil si možnosti, jak se dá dálkově nebo po večerech studovat na praktickou sestru. Našel jich několik a do vybraných škol rovnou napsal.

Postupně se dozvěděl, že přijímací zkoušky na dálkové studium by nemusel dělat, když má maturitu a za sebou ročník vysoké školy, ale zároveň zjistil, že studium bude trvat pět let a že mu to zabere i v té „dálkové“ formě hodně času. Na práva se zároveň nemohl vykašlat - rodiče by ho zavrhlí a přestali živit a on teď bude peníze hodně potřebovat. Vyplnil přihlášky a napsal na studijní oddělení, jestli by případnou praxi potom mohl vykonávat přímo na Františku, protože to má blízko na fakultu. Bylo docela obtížné vysvětlit referentkám, že studuje práva a do toho by chtěl studovat na zdravotní sestru, ale když se mu to konečně podařilo, po několika týdnech měl před sebou svůj nový studijní plán. Bude si muset nakombinovat přednášky ve škole tak, aby je stíhal naplňovat s praxí v nemocnici, neví přesně, kdy bude spát, ale stálo mu to za to. Když si celý tenhle plán vymyslel, měl dojem, jako kdyby se najed-

nou probudil z nějakého kómatu. Rodičům o tom samozřejmě říkat nebude, ti by ho hanbou nejspíš vydělili.

Začátky byly pěkně krušné a vlastně nejenom začátky. Byl ve své nové „třídě“ jediným mužem, jinak se o víkendu na dvanáctihodinové maratony přednášek scházeli v učebně výhradně s bandou holek. Ale vlastně mu to nevadilo. Z předmětů ho nejvíc bavilo ošetřovatelství a psychologie, poprvé v životě měl pocit, že se učí něco, co ho doopravdy zajímá. Byl to zvláštní kontrast, když se pak dostavil na přednášku z nějakého práva a chtělo se mu na ní spát už po pěti minutách výkladu.

Domů začal jezdit méně často, jednoduše proto, že to nestíhal s víkendovým studiem, a vlastně taky proto, že se bál, že by na něm rodiče něco poznali. Ačkoliv, ne že by byli zrovna super empatičtí. Když přijel na prázdniny a věděl, že ho v následujících měsících čekají desítky hodin praxe a nebude moct být doma, nechal rodiče, aby si sami vymysleli, jaký má k tomu důvod. „A proč zase jedeš do Prahy? Ty tam máš holku, že jo?“ Pokrčil rameny. Nelže jim, akorát je nechá v mylném dojmu. Vypadali navíc, že se jim ulevilo, že není homosexuál.

Praxe byla náročná. Nikdo se s ním moc nemazal, nebyl prostor na to, dělat chyby nebo nějak váhat. Tím, že bylo zdravotnictví plné žen a zdravotní bratři téměř neexistovali, bylo všechno ženám tak nějak přizpůsobené. Ani to ho ale neodrazovalo, naopak si začal všímat, že má očividně talent. Nebál se krve ani nebyl nervózní z takových úkonů jako píchání injekcí nebo odběrů čehokoliv, uměl mít ve věcech systém a pořádek a neměl potřebu se posmívat těm, kterým to nešlo. Mnohem nervóznější však byl z komunikace s pacienty a manipulace s nimi. Hrozně se bál, aby jim neublížil. Od prvního dne, kdy vstoupil do nemocničního pokoje, měl v sobě nepřekonatelnou touhu pomoci všem, jak nejlíp dokáže. Některé jeho spolužačky nadávaly už po prvních hodinách praxe – že lidi jsou nechutní, smrdí, že je nedokážou zvednout, otočit, že rozhodně nikdy nikoho nebudou cévkovat nebo mu vyměňo-

vat vývody. Nechápal, proč se na takovou dráhu vydaly, když je jim to všechno tak odporné.

Postupně si všímal něčeho, co vnímal už jako pacient. Na lidskost v českém zdravotnictví tak nějak není čas. Všechno funguje jako na drátkách, to ano, všichni vědí, co mají dělat, vlastně bylo až neuvěřitelné sledovat, jaké množství hodin jsou doktoři schopni fungovat v kuse, přitom za podmínek, které nebyly zdaleka ideální. Všude byl podstav, na všechno chyběly peníze, ale péče, ta byla prvotřídní. Pokud tedy mluvíme o té lékařské péči. Pokud ale pacienti čekali, že s nimi někdo prohodí vlídné slovo, stráví s nimi o pár minut navíc, aby jim lépe vysvětlil diagnózu nebo zákrok, který jim budou provádět, tak toho se bohužel ve většině případů nedočkali. Kryštof si toho všímal nejen na lůžkových odděleních, ale i na ambulanci. Jednou tam třeba dorazila dívka s alergickou reakcí na obličej. Sestra ji položila, natočila jí EKG a vzala krev. Dívka se ptala, proč jí dělají EKG, že potřebuje nějaký lék na tu alergii, jinak jí snad shoří obličej. Sestra ji odbyla slovy: My to tady takhle děláme.

A to byla vlastně odpověď na všechno. Kryštof z toho byl frustrovaný a snažil se vši silou tenhle přezíravý přístup pacientům nějak kompenzovat. A tak se poté, co se jednou večer dal do řeči se starším pánem na interně, se rozhodl, že udělá to, na co nikdo jiný nemá čas. Bude si s těmi lidmi povídat. Druhý večer si s sebou přinesl dvě foglarovky, protože zrovna o těch s pánem mluvili, a než mu skončila služba, přečetl v pokoji pacientům dvě kapitoly. Ostatní sestry si z něj dělaly legraci, že čte dědkům a babkám pohádky na dobrou noc, jako kdyby to byly malé děti, ale on věděl, že dělá dobře, a hlavně viděl, jak dobře to dělá pacientům.

Po čase se drby o jeho čtení rozšířily po celé nemocnici a pacienti si ho objednávali jako pokojovou službu. Když dočetl, často si s nimi ještě dlouho povídal, i když už mohl být dávno doma. Studium ho bavilo, bylo náročné, ale to, co dostával zpátky, to mnohonásobně převyšovalo.

Na právech se mu zhoršil průměr, protože nebylo v lidských silách zvládat obojí precizně, nicméně důležité bylo, že procházel jednotlivými semestry a rodiče nepojali žádné podezření. Sice mu pořád opakovali, že vypadá unaveně a málo k nim jezdí a kdy už teda konečně přiveze ukázat tu svou přítelkyni, ale jinak od nich byl celkem pokoj.

A tak se stalo, že po pěti letech dokázal Kryštof něco, co bylo zdánlivě nemožné – vystudoval zároveň práva a zároveň dálkově obor praktická sestra. Státnice z práv mu paradoxně přišly jako větší pohoda než závěrečné praktické zkoušky v nemocnici. V tu dobu už ho tam ale každý znal, včetně lékařů, a hned po zkoušce mu nabídli místo a docela slušné peníze. Vlastně to bylo možná i víc, než by teď dostal jako advokátní koncipient, pomyslel si hořce. Jeho rodiče dorazili na promoci a předávání diplomů a už už to vypadalo, že jsou na něj pyšní. Když převzal diplom a posadil se k nim, máma mu zašeptala: Ale mohl to bejt červeněj, vid'. Jen obrátil oči v sloup a vlastně mu to připadalo k smíchu.

A tak pokračoval ve své naučené lži, a zatímco nastoupil do Nemocnice Na Františku, rodičům tvrdil, že pracuje jako koncipient v jedné advokátní společnosti v centru Prahy. Byli spokojeni a na nic víc se neptali. V práci to samozřejmě nebylo jen skvělé, byly dny, kdy s tím chtěl praštit, byl unavený, bolavý, namožený; o to víc obdivoval spoustu sester, které měly poloviční tělesnou konstituci než on, že to všechno fyzicky zvládnou. Ani psychicky to nebyla legrace, pacienti umírali, občas bohužel i ti mladí, často se stalo, že nějaký nově přijatý člověk byl plný optimismu a vůle žít a oni ho postupně museli sledovat, jak chřadne a odchází. Kryštof až moc dobře a zblízka poznal, jak je život prchavý, křehký, chvíli tu je, a o vteřinu později už ne.

I pět let po začátku studia a další půlrok po nástupu do zaměstnání si udržel chuť číst pacientům před spaním. Postupně za ty roky rozšířil svůj repertoár a mezi lidmi už byl tak známý, že se po něm ptali, sotva je do nemocnice přijali. Dostával proto pravidelnou pochvalu od vrchní

sestry i od primáře a asi nejlegračtější na tom všem bylo, že mu říkali pan magistr. Lékaři a lidi ve zdravotnictví obecně si na tituly potrpěli, a tak když zjistili, že Kryštof je právník, bylo jim žinantní říkat mu křestním jménem nebo mu tykat. A tak, i když je přesvědčoval o opaku, občas jim ten magistr prostě ulítnul.

Když byl na podzim po delší době u rodičů, slavnostně mu oznamovali, že se chystají na začátku prosince na adventní trhy do Prahy a jestli se teda všichni někde sejdou, že by si dali nějakou společnou večeři. Kryštof věděl, že v té době slouží, a tak se vymluvil na práci s tím, že si to pak vynahradí po Vánocích. No jo, už zase je zklamal. Zkoušeli se ho alespoň vyptávat, na jakých případech teď pracuje. Odpovídal jim, že jsou to samé těžké případy, většinou je to starší člověk, který potřebuje pomoci v nouzi.

V prosinci byl v nemocnici frmol. Navzdory předpovědím totiž ze dne na den přišla ledovka, a na příjmu tak měli od rána do večera zástupy zlomenin a výronů. I záchranka vyjížděla častěji než obvykle. „No jo, to jsou ty trhy, lidi se tam nacpou bramborákem s litrem oleje a pak tu máme samý žlučníky,“ křičela vrchní sestra zvesela. Kryštof se ten den nevyspal moc dobře a dorazil do nemocnice s malým zpožděním. Honem rychle se v sesterně převléknul a utíkal převzít směnu po kolegyni. „Pár novejch, na interně jeden hrozně protivnej chlap, bacha na něj,“ varovala ho při předávce. Vzal si od ní papíry, kývnul a zjistil, že má ještě chvilku před večerními léky, tak si skočil udělat kafe. Vždycky když je unavený, je nepozorný, ví to o sobě, tak se bude muset dneska pekelně soustředit, aby neudělal nějakou botu. Dělat chyby v nemocnici totiž může skončit fatálně. Nově přijatý protiva na interně ho netěšil, nemá dneska náladu na někoho, kdo mu bude přidělovat práci, tak snad podlehne Kryštofovu kouzlu a třeba si nechá něco přečíst před spaním. Dopil kafe, zjistil, že má být za pět minut na interně, vyběhnul a v půlce cesty si uvědomil, že papíry s pacienty a údaji nechal na stole. Už to nestíhal, bude si to pamatovat a doplní to potom. Potřebuje je jen

zkontrolovat a paní Dvořákové píchnout penicilin, všechno ostatní se dává až ráno. Otevřel dveře do pokoje a spustil : Dobrý večer všem, doufám, že se máte hezky. Já tady paní Dvořákové jen píchnu penicilin, budete ode mě někdo něco potřebovat? Popojet s postelí, natřást polštář, vyměnit čaj? Víím, že tady leží nový pán, já se k vám hnedka dostanu a řekneme si co a jak, ano?

Na lůžko s novým pacientem pořádně neviděl, v pokoji bylo šero, všechno, co hlásil, bylo automaticky naučené. Když vyřídil penicilin, otočil se k posteli toho nového protivy a málem to s ním seklo.

„Ahoj tati.“